

Taxa postală plătită în
Romania: No. 24.256—1927.

KELETI ÚJSÁG

Előfizetési árak belföldön: Egész évre 300, félévre 400, negyedévre 200, egy hóra 70 lej. Magyarországon egy évre 50, félévre 25, negyedévre 12,50, egy hónapra 3,50 pengő. Egyes számok az Ibusz elárultó kioszkjaiban.

XXI. ÉVFOLYAM. — 74. SZÁM.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ENDRE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Cluj, Baron L. Pop ucca 5. szám, Telefon: 15-08, Levélcím: Cluj, postafiók 161. szám. Kéziratokat senkinek sem küld vissza és nem is őriz meg a szerkesztőség.

MEGALAKULT MIIRON CRISTEA MÁSODIK KORMÁNYA

Szerdán délután 2 órakor mondott le a kormány és este 8 órakor már letette az esküt az új kabinet. Petrescu Comnen a külügyminiszter, Colan cluji püspök a kultuszminiszter, Argeseanu tábornok a hadügyminiszter — lamandi az igazságügyi tárcát vette át, Calinescu belügyminiszter maradt

Miron Cristea patriárka-miniszterelnök kijelentette, hogy első kormányának szellemében folytatják a kormányzás munkáját

Miron Cristea patriárka első kormány, amely február 11-én vette kezébe a kormányzás gyepelőit és másfél hónapos működése alatt megalkotta az új alkotmányt s egész sereg rendelet törvényt adott ki, a mai napon beadta lemondását. A volt kormány tagjai, akik között Vaida, Iorga, Anghelescu, Tatarescu, Averescu és Mironescu volt miniszterelnökök is helyet foglaltak, mint államminiszterek, délután két órakor minisztertanácsra ültek össze. Őfelsége jelenlétében s ennek a minisztertanácsnak keretében jelentette be Cristea Miron patriárka-miniszterelnök a lemondást. Az új kormány délutánra már meg is alakult, ugyancsak a patriárka elnöklése alatt és este nyolc órakor már az esküt is letette. Az eskütétel után Miron Cristea patriárka-miniszterelnök köszöntö meg Őfelsége bizalmát és kijelentette, hogy ugyanabban a szellemben kormányoznak majd, mint amilyen elveket Őfelségének február 10-i szövege hangoztatott és amit az első kormány február 11-i kiáltványa is bejelentett. A miniszterelnök meleg szavakat talált az uralkodó ritka kormányzási képességeinek méltatására s ígéretet tett arra, hogy a király fáradhatatlan munkakészsége és lelkiismeretessége lesz a kormány tevékenységének zsinórmértéke. Őfelsége ugyanilyen melegséggel üdvözölte Cristea Miron második kormányát és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány tagjainak nem a szó régi értelmében vett politikai hivatást kell betölteniök, hanem az új alkotmány szellemében kell vezetniök a kormányzás munkáját.

Déli két órakor mondott le a kormány

A Rador távirati iroda szerdán délután két órakor a következő hivatalos közleményt közölte:

A Miron Cristea vezetése alatt álló kormány beadta lemondását.

Szerdán reggel a királyi palotában Őfelsége a király elnökletével minisztertanács volt s Miron Cristea patriárka az uralkodó elé terjesztette a kormány lemondását.

Miron Cristea miniszterelnök beszéde

A lemondott miniszterelnök a következő beszédet intézte Őfelségéhez:

Sire!

A kormány eddigi alakjában, — szakminiszterekkel és annyi tiszteletreméltó volt miniszterelnökökkel, mint államminiszterekkel — parancsoló szükségesség volt azzal a sürgős céllal, hogy az állam életének új alkotmányt adjon és az ezen az alapon hozott külön törvényekkel részleteiben is normalizálja a közélet minden ágazatát. A cél érdekében a kormány összes tagjai a haza és a korona iránti szeretettel a legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint ajánlották fel szolgálataikat. Azóta az új alkotmányt a nép elfogadta és számos törvényrendelet készült el, olyanok, amelyek szükségessége erősen érezhető volt. Minthogy 1938. április elseje előtt vagyunk, haladék nélkül össze kellett állítanunk az 1938—39-iki költségvetési év költségvetését. Az elmúlt napokban bevégeztük ezt a nehéz munkát azokkal a törvényekkel együtt, ame-

lyek lehetővé teszik a költségvetés alkalmazását és az állami szervezet teljes egészében való jó működését. Így állván a helyzet, bizonyos mértékben bevégeztük annak a híd megépítését, amelyen át új úton indul el az állam élete, normálisabb keretekben és nincs feltétlen szükség a mai alakulatában

működő kormányra. Eppen ezért úgy látom helyesnek, hogy Őfelsége elé terjesszem az egész kormány lemondását. Ugyanakkor legmélyebb hálánkat fejezzük ki azért a kitüntetésért és bizalomért, melyben részünk volt és amely lehetővé tette, hogy Őfelsége bölcs és belátó vezetése mellett teljesítsük a haza és a trón iránti magas hazafias kötelességünket. Biztosítjuk Felségedet, hogy mi öregek, már régóta túl vagyunk az emberi természettel együttjáró hiúságok korán és a jövőben is örömmel állunk a trón rendelkezésére tapasztalatainkkal és az öregkor bölcsességével, bármilyen minőségben, ha Felséged jónak látja véleményünket kikérni. Minisztertanácsomnak pedig a magam részéről a legmelegebb köszönetemet fejezem ki rövid, de éppen annyira történelmileg fontos termékeny együttműködésünkért. Ezt az együttműködést életem kellemes emlékeként őrzöm meg.

Sire, kívánjuk, hogy folytassa tovább legjobb egészségben az ország megújításának munkáját, a jobb élet és az állandó fejlődés irányában.

A minisztertanács után Őfelsége a király, villásreggelin látta vendégül a lemondott kormány tagjait.

Letette az esküt az új kormány

Az új kormány már szerdán délután megalakult. Őfelsége az új kormány vezetésével ismét Miron Cristea patriárkát bízta meg. A kormány névsora a következő:

Belügyminiszter: Calinescu.

Külügyminiszter: Petrescu Comnen.

Igazságügyminiszter: Lamandi.

Nemzeti nevelésügyi, kultusz és művészeti miniszter: Colan, cluji gör. kel. püspök.

Nemzetvédelmi miniszter: Argeseanu tábornok.

Légügyi és tengerészetügyi miniszter: Paul Theodorescu tábornok.

Pénzügyminiszter: Cancelev.

Földművelésügyi és szövetkezeti miniszter: Ionescu Sisesti.

Ipar- és kereskedelemügyi miniszter: Mitita Constantinescu.

Közlekedésügyi miniszter: Ghelmegeanu.

Munkaügyi miniszter: Ralea egyetemi tanár, a „Dreptatea” főszerkesztője.

Egészségügyi miniszter: Dr. Marinescu.

Miniszterelnökségi államtitkár: N. Magureanu.

Nemzetvédelmi államtitkár: Glatz tábornok.

Kultusz és művészetiügyi államtitkár: Nae Popescu lelkész.

Nemzeti nevelésügyi államtitkár: V. Toni, a tanítók egyesületének elnöke.

Munkaügyi államtitkár: Petre Andrei.

Az új kormány tagjai a kormány megalakulása után a patriárkán istentiszteleten vettek részt, majd a királyi palotába mentek és letették az esküt.

Az új miniszterelnök beszéde

Az eskütétel után Miron Christea pátriárka-miniszterelnök a következő beszédet intézte Öfelségéhez:

— Sire! Az új kormány letette az esküt. Mi régiek, akik a lemondott kormányból beléptünk az új kormányba, mely tisztelettel köszönjük meg a legmagasabb bizalom irányunkban történt megújítását, az újak pedig az őszinte lojalitás érzésével köszönik meg azt a legmagasabb kitüntetést, amellyel Felséged az új kormányba való belépésüket jóváhagyta. Valamennyien együttesen megigérjük, hogy abban a szellemben fogunk kormányozni, amelyet Felséged 1938. február 10-én a néphez intézett izenetében hangzottatott és amelyet az elnökségem alatt álló első kormány február 11-iki kiáltványában is bejelentettünk. Az a tiszta gondolat fog irányítani bennünket, hogy helyreigazítsunk minden rosszat, minden fogyatkozást, amit az állam életében megfigyelünk és lehetőség szerint elhárítsuk az előttünk levő akadályokat és az eszközök és a munkaerő mértéke szerint egyengessük az utat, hogy naponta egy-egy újabb lépést tehesünk előre az ország megerősítésére és az állampolgárok megelégedésére. Felséged fáradhatatlan munkája, ritka lelkiismeretessége és kipróbált irányítása adja meg nekünk és mindenkinek, aki az ország szolgálatában áll s ezentúl az összes állampolgároknak azt a hatalmas indítást,

hogy mindnyájan szeretettel és lelkesedéssel végezzük munkánkat az ország megerősítésére. Kérem az Istent, tartsa meg Felséged egészségét, erejét, állambölcsességét és a legnagyobb mértékű ritka uralkodói képességeit, hogy nekünk és az eljövendőnek jó vezetője lehessen a hazafias kötelezettségek sikeres teljesítésében.

Öfelsége válaszbeszéde

A miniszterelnök beszédére Öfelsége válaszolt:

— Nagy örömmel üdvözlöm ezt az új kormányt, amely ma küldetése beteljesítésére indul új gondolatokkal és új lendülettel. Az új alkotmány szilárd alapján állva, arra van hivatva Önök, hogy nem a szó régi értelmében vett politikai hivatást töltsenek be, hanem hogy valamennyien álljanak be ugyanamellé az eke mellé és új barázdát húzzanak a nép fejlődésére és előhaladására. Meg vagyok győződve, hogy bárholnan is jöttek Önök, valamennyiüket ugyanaz a szándék és a gondolatoknak és a munkakésznek ugyanaz a gondolati egysége vezeti és ez beteljesül ebben az új kormánysszervezetben. Kívánom az ország javára szolgáló eredményes munkát. Isten minket így segítjen.

Törvényrendelet jelent meg a parlamenti tisztviselők nyugdíjazásáról

(Bucuresti, március 30.) A hivatalos lap keddi száma közli azt a törvényrendeletet, amely 1938. április elsejével hivatalból nyugdíjazza a parlamentnek a nyugdíjtörvény rendelkezései alá tartozó személyzetét és szabályozza nyugdíj jogosultságukat. A tisztviselők közül a technikai és szolgálati személyzetnek huszonhatévi szolgálati ideje kell legyen, vagy ötvenháromevesnél idősebbeknek kell lenniük a nyugdíjazáshoz, a gépirónököknek pedig huszonötévi szolgálat és ötvenéves kor elérése után adnak nyugdíjat. A szolgálati időhöz tisztviselőknél és gépirónököknél legfeljebb öt évet, a technikai személyzetnél három évet számítanak hozzá.

A szakkamarák átszervezése

Az ipari és kereskedelemügyi minisztériumban megkezdtek a szakkamarák törvényeinek előmunkálatait. Új szervezetet akarnak adni a szakkamaráknak, hogy ezzel megkönnyítsék a kereskedelemnek és iparnak a törvényhozásban való közreműködését, tekintettel arra, hogy az új alkotmány szélesebbkörű képviselést biztosít az ipari és kereskedelmi rétegeknek.

Iorga professzor felhívása

A „Neamul Românească”, Iorga professzor lapja, a következőket közli: „A jóhiszemű emberekhez. Azokra a rágalomokra, amelyeket a tanácsület fizetésével kapcsolatban teendő rendszámbélyokról terjesztenek, ezt válaszolom: A jövő költségvetési év általános költségvetését illetően boldonság azt hinni, hogy Iorga professzor sugalmazásokat tehetett volna, vagy irányítást adhatott volna. Azok a megjegyzések, amelyeket a nemzeti nevelésügyi minisztérium költségvetésénél tett, azt célozták, hogy megakadályozzák a pazarlást a köz igazgatásában s az egyetemi oktatásban.”

A román személyzet alkalmazása

A román személyzetnek a vállalatokban való alkalmazásával foglalkozó bizottság szerdán ülést tartott és folyó ügyeket intézett el.

Katonatiszti előléptetések

A „Timpul” jelentése szerint a hadsereg aktív tisztjei közül április elsejével többeket előléptettek. Az előléptetési táblázatokat az uralkodó aláírta és azt hamarosan nyilvánosságra hozzák.

A szovjet erődtitéseket épít és csapatokat vont össze a külsőmongoliai határon

Ötezer japánt bekerítették a kínaiak — Nem sebesült meg az észak-kínai kormány miniszterelnöke

(Tokió, március 30.) A „Jomiuri Simbun” című japán lap közlése szerint, a szovjetunió a külsőmongoliai határon nagy erődtitéseket épít. A szovjet ezen a határvonalon ötvenezer gyalogost, öt lovasdivíziót, négy nagy repülőcsoportot, öt gépesített ezredet, egy utászvezredet és két különleges ezredet összpontosított. A helyzet ezen a határvidéken a lap szerint rendkívül súlyos.

Hankaui jelentés szerint, a Tiencsin—Pukou vasútvonal közelében a nagy esaternától északra a kínaiak ötezer japán katonát bekerítették. A hadcsoport felmorzsolódását bizonyosra veszik. A japán hadvezetőség erősítéseket küldött az északi frontra a veszélyeztetett helyzet megmentésére. Japán körökben egyáltalában nem nyilatkoznak a Santung-tartományi helyzetről.

Pekingben hat kínai kedden este merényletet követelt el Wang-Keh-Min, az észak-kínai kormány miniszterelnöke ellen. A kínai miniszterelnök titkára és Jamamoto nevű japán tanácsosa kíséretében egy ebédre tért haza, amikor tíz revolvergolyót lőttek gépkocsijára. A miniszterelnök sértetlen maradt és csak ruháját szakította el egy

golyó. Jamamoto karján és arcán megsérült és kórházba szállították. A japán rendőrség megindította a legerélyesebb nyomozást.

Könyvek a nagybőjtre

Szent Agoston: A lélek Istennel való magányos beszélgetései ... 58—
 Chesterton: Aquinói szent Tamás ... 115—
 Plus—Zsámár: A kereszt királyi útja ... 87—
 Emmerich Katalin: A mi Urunk kinszenvedései ... 119—
 Tóth Tihamér: Miatyánk (Szentbeszéd) ... 280—
 Mauriac: Nagycsütörtök ... 72—
 Walter: Isten képe a természetben ... 108—
 Dederichs: Szentbeszédvázatok ... 72—

Kaphatók a „MINERVA” könyvkereskedésben, Cluj.

GYOMOR ÉS BÉLFELFUVÓDÁS

eseteiben, epe, vese és máj zavarokban, göröcsös székrekedés, SAVTULTENGÉS, gyomorégés, hányinger, ideges állapotoknál az orvosok legmelegebben ajánlják a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszert.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Féltékenységi dráma Baia-Maren

Agyonlőtte feleségét egy öreg félkaru nyugdíjas

(Baia-Mare, március 30.) Megdöbbentő gyilkosság történt az elmúlt éjszaka Baia-Maren, Wit Béla hatvanegy éves nyugdíjas egy Flobert-pisztollyal agyonlőtte feleségét, a negyvenéves Sasaran Máriát. A félkaru öregember felesége halála után kötött házasságot az asszonnyal, aki addig cselédként szolgált náluk. A házastársak között napirenden voltak a veszekedések. Wit Béla sorozatos féltékenységi jeleneteket rendezett s az őszel egy veszekedés alkalmával késsel meg is sebezte feleségét. A gyilkosság estéjén szintén heves perpatvar volt közöttük. A veszekedés verekedéssé fajult s a férfi egy szoborral fejbavágtat az asszonyt. Az asszony egy orvoshoz sietett s hivatalos látogatást vettetett fel sérüléseiről, mert, — amint mondta — másnap feljelentést akart tenni férje ellen súlyos testi sértés miatt.

Amikor hazatért, megtörtént a gyilkosság. Férje pisztollyal várta s szó nélkül felesége mellé lőtt.

A golyó áthatolt a szerencsétlen asszony tüdején és azonnali halált okozott. Wit Bélát a rendőrség letartóztatta.

Merényletet követtek el Montevideo köztársasági elnöke ellen

(Montevideo, március 30.) Montevideóban merényletet kíséreltek meg a köztársasági elnök ellen, az elnök azonban sértetlen maradt. A merénylet letartóztatták.

A tábla elé kerül a 105 lej adóhátralék miatt elárverezett ház ügye

(Cluj, március 30.) Érdekes felülvizsgálati panaszt adott be a helyi ítélőtáblához Szabó Antalné, Tóth Vilma szapora-dülői asszony nevében dr. Giurgiu János ügyvéd. Szabó Antalné házát a cluji második kerületi adóhivatal 1936. augusztus 14-én elárvereztette 105 lej adóhátralék miatt és a százezer lejes értéket képviselő ingatlan 5700 lejért kelt el.

Szabó Antalné a felülvizsgálati kérelemben előadja, hogy a 105 lejes adóhátralékot, amelyért háza dobra került, — tudomása szerint — soha sem próbálták behajtani és házának eladásáról is csak akkor szerzett tudomást, mikor az árverés után felszólították, hogy költözködjék ki és adja át az épületet új tulajdonosának. A második kerületi adóhivatalban ugyanis Szabó Antalné lakóhelyét a Cluj határában levő Szapora-dülő helyett Someş-niben tüntették fel és évek óta oda kézbesítették ki a felszólításokat, hogy fizesse meg 105 lejes ingatlanadó hátralékát.

A felszólítások természetesen „Ismeretlen” jelzéssel kerültek vissza. Végül a pénzügyigazgatóság úgy határozott, hogy a hátralék behajtására elárverezteti az adó alapját képező ingatlant.

A házat egy cluji ügyvéd vette meg 5700 lejért. Az árverés után a vevő kiment a helyszínre s meglepetéssel látta, hogy az „üres telek” gyanánt vásárolt ingatlanon ujjonnan épült ház van és a házban Szabó Antalné lakik családjával.

Amikor Szabó Antalné megtudta, hogy a 105 lejes hátralék miatt eladták a házat, kétségbeesve rohant az adóhivatalba és be akarta fizetni a hátralékot. Az adóhivatal azonban már nem fogadta el a pénzt, hanem közölték vele, hogy az eladott ingatlan vételárából még neki fognak bizonyos összeget kifizetni, a házat átírták az új tulajdonosra már.

Igy került az ügy az ítélőtábla elé, ahol most már az árverés körülményeinek felülvizsgálását kéri Szabó Antalné. Az érdekes ügyet a napokban fogja tárgyalni a cluji tábla.

Németbarát jobboldali kormányt akarnak a szudéta-németek Csehszlovákiára kényszeríteni

Az összes kisebbségi pártok az autonómia mellett foglaltak állást — A hét végén kezdi meg Hodzsa miniszterelnök a megbeszéléseket a kisebbségekkel

(PARIS, március 30.) A Havas-ügynökség továbbítja a „Le Populaire”-nak, a francia szocialisták lapjának a csehszlovákiai helyzetről írott cikkét. A lap azt írja, hogy a Henlein vezetése alatt álló szudéta-német párt önkormányzatra törekszik és jobboldali kormányt akar Prágára ráerőszakolni a földművesek, a katolikusok és a különböző kisebbségek részvételével és a szocialisták kizárásával. Ennek a kormánynak lenne aztán a szudéta-németek elgondolása szerint a feladata, hogy megváltoztassa Csehszlovákia külpolitikáját. Csehszlovákia ezeknek a terveknek megvalósulása esetén valószínűleg függelékévé válna a nagy német birodalomnak.

A csehországi kisebbségek pártdeklarációi mind az önkormányzat mellett törnek lándzsát

(Prága, március 30.) Jelentettük, hogy a csehszlovák parlament keddi ülésén Szüllő Géza magyar képviselő előterjesztése a csehszlovákiai magyar pártok álláspontjáról nyilatkozott. Utána Kundt képviselő a szudéta-németek deklarációját olvasta fel. A szudéta-németek a nyilatkozat értelmében követelik nemzeti területük önkormányzatát. Wolff dr., mint a csehszlovákiai lengyel kisebbség megbízottja is a lengyeleknek az önkormányzatra vonatkozó igényét jelentette be. A Hlinka mögött álló szlovák néppárt nevében Tisc képviselő olvasott fel nyilatkozatot és hangoztatta, hogy a szlovák néppárt a cseh állam területi sérthetlenségének alapján áll, de ragaszkodik a Csehszlovákiában élő szlovák nép önrendelkezési jogához.

Páris attól tart, hogy Csehszlovákia a szétforgácsolódás veszélye előtt áll

(Páris, március 30.) A szerda reggeli francia lapok nagy érdeklődéssel és bizonyos aggodalommal fogadták a Csehszlovákiában élő kisebbségek képviselőinek nyilatkozatait. A csehszlovák kormány helyzetét annál komolyabban itélik meg, mert a köztársaság lakosságának csaknem fele a kormány ellen foglalt állást. A „Journal” többek között azt írja, hogy Csehszlovákia ki van téve a szétforgácsolódás veszélyének, mert túlságosan sokáig habozott, hogy megegyezzen-e, vagy sem a szudéta-németekkel. A „Candide” című folyóirat megállapítja, hogy a prágai politikusok voltak a legbuzgóbbak a különböző szerződéseket-

sekben, ők támogatták az együttes biztonság gondolatát és más hasonló elképzeléseket, amik Európát a mai nehéz helyzetbe hozták.

A lengyel kormányparti sajtó éles hangon ír Csehszlovákiáról. Az „Express Poranny” szerint, ha Franciaország nem szünteti be a lengyelelles hadjáratot, amit cseh politikusok irányítanak, akkor viselnie kell a teljes felelősséget a csehszlovákiai lengyelség mozgalmáért.

A Hodzsa-kormány és a kisebbségek tárgyalásai

(London, március 30.) Az angol lapok a hét végére várják a prágai kormány és a csehszlovákiai kisebbségek vezetői közti tárgyalások megindulását.

Hodzsa nem érti meg a politikai helyzetét

(Bécs, március 30.) A bécsi lapokat Hodzsa csehszlovák miniszterelnök legutóbbi rádiónyilatkozata foglalkoztatja. A „Reichspost” szerint a nyilatkozatban csak az a meglepetés, hogy Csehszlovákia a kisebbségi kérdés megoldását közigazgatási úton akarja végrehajtani. A „Neue Freie Presse” azt írja, hogy Hodzsa nem érti meg a politikai helyzetét. A kisebbségi kérdés bejelentett kodifikálása elégtelen, mert emellett a megoldás mellett a szudéta-németség továbbra is mint másodrendű állampolgárok tömege szerepelne. A lap szerint, nem kétes, hogy a szudéta-németek megadják a megfelelő választ Hodzsának.

Katalonia második legnagyobb városa, Lerida előtt állnak a nemzetiek

A várost kiűritették a hatóságok — Nemzetközi csapatokat küldtek a nemzetiek felszabadítására, de késnek a felszabadító erők

(Páris, március 30.) A spanyol nemzeti csapatok Lerida előtt állnak. Barcelonából nemzetközi csapatokat küldtek ellenük. A nemzetiek repülőgépről röpiratokat dobtak le és azokban megadásra szólították fel Lerida lakosságát. A barcelonai kormány Lerida védelmére a legjobb csapatokat vonta össze. Az „Intransigeant” szerint, a nemzeti csapatok Barcelonától százhusz kilométernyire, a Földközi-tenger partjától negyvenöt kilométernyire vannak.

Fehér lobogókat tüzött ki a lakosság

Szerdán délelőtt az a hír érkezett a francia fővárosba, a katalán harcvonalról, hogy Franco csapatai elérték Leridát, Kataloniának Barcelonától legnagyobbat várost. A spanyol köztársaságiak a harcadobott nemzetközi ezredekkel igyekeznek megakadályozni a nemzetiek előrenyomulását és jelenleg a város szélső uccáiban folyik a harc. A lakosság már kedden fehér lobogókat tüzött ki, de a nemzetközi ezredek megakadályozták a város vér nélküli átadását.

Minden vonalon előretörnek a nemzetiek

A spanyol nemzetiek hivatalos jelentése szerint, az aragoniai hadsereg jobbszárnya elfoglalta a Massaga felé menő országutat. Palanquez

községet és a tőle délre és északra eső magaslatokat. A caspei szakaszon megtörték az ellenség ellenállását, megszállták az Apalaya hegyesucot

Korai férfigyengeség

Normális körülmények között az egészséges férfi teljes nemi képességeit 60–65 éves koráig megőrzi, a férfiaság teljes, vagy csak részleges időelőtti letűnése elképzelhetetlen dolog, melynek okát keresni kell.

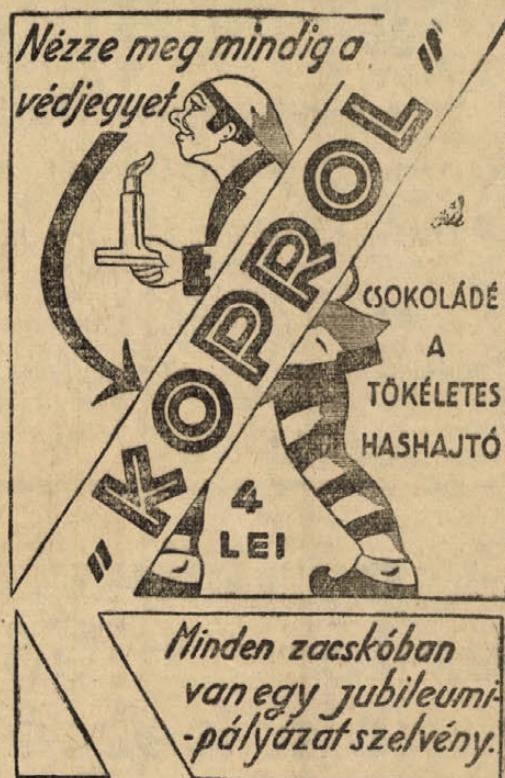
A RETON-tabletták komoly kezelést biztosítanak, tudományos alapon.

A RETON nem izgat, hanem az idegeket felfrissítő szer, mely, hála a benne foglalt tonikumoknak, erősítőleg hat az egész szervezetre.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát, három héten át és aztán egy nyolc-tíznapos szünet következik.

A RETON-tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolcnapos kúrára elegendő.

A RETON-tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel leszállított ára tubusonként 98 lej.

és kedden este elérték a Gandeza felé menő országot 46-os kilométerkövet. A Fragatól északra lévő szakaszon átkeltek a Cinea folyón és több falu került birtokukba. Barbastronál a nyugati seregek szintén a Cinea folyó balpartján állanak.

(Barcelona, március 30.) Az előnyomuló spanyol nemzeti csapatok Portbout városka közelében elfoglalták a nemzetközi alagutat és egyik legfontosabb vasutvonalat. A nemzeti csapatok előnyomulása minden vonalon jelentős.

Kiűritették Leridát

(Burgos, március 30.) A spanyol határterületről érkezett legújabb jelentések szerint, a köztársaságiak megkezdték Lerida kiűritését, előzőleg azonban felgyújtották a spanyol közbiztonság raktárait és ezek messzelétszó lánggal égnek. A nemzetiek főhadereje már csak tizenkét kilométerre áll Lerida előtt. A Barcelonából elindított nemzetközi dandár nagyrésze nem érkezett meg. Valószínűnek tartják, hogy a nemzetközi dandár Gandeza városát akarja védeni. A Caspe irányából előnyomuló nemzetiek harminc kilométerre állanak Gandeza felé.

Újabb területet nyertek a nemzetiek az alkantári szakaszon is és kivették állásaikból az erősen ellenálló köztársaságiakat. Az Ebrótól északra több helyen áttörték azt a köztársasági erődvonalat, amely a legfontosabb támaszpont volt a tenger felé előnyomuló nemzetiek előtt. Castellon tartományban a nemzetiek negyvenöt kilométerre állnak csak a tenger felé és itt Minaros felé nyomulnak előre.

Japán gazdasági előretörés Mexikóban

(Róma, március 30.) A Stefani-ügynökség közlése szerint az amerikai Egyesült Államokban attól tartanak, hogy

Mexikó szoros kapcsolatokat létesít Japánnal.

Ismeretes, hogy a japán tőke pénzeli a mexikói utépítéseket. A japánok ezenkívül jelentékeny hitelek nyitottak a mexikói kereskedőknek, hogy előmozdítsák a japán áruknak Mexikóban való elhelyezését és elhódítsák a teret az Egyesült Államok kereskedelme előtt. A japán kormány kötelezte magát arra, hogy benzint és más termékeket vásárol Mexikótól. Az utóbbi időben a japánok halászati jogot kaptak a mexikói vizeken. Az Egyesült Államokban a legnagyobb figyelemmel kísérik a japán előretörést.

— Megfosztják állampolgárságuktól a huzamosabb idő óta külföldön élő lengyeleket. Varsóból jelentik: A lengyel szenátus egyhangulag elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely a belügyminiszternek jogot ad arra, hogy a külügyminiszter közlése alapján megfoszsa lengyel állampolgárságuktól azokat az egyéneket, akik öt éve külföldön tartózkodnak, minden kapcsolatot elvesztettek már a lengyel állammal és Lengyelország ellen dolgoztak a külföldön.

Csak Bucurestiben és a reyálban április elseje az állampolgársági okmányok beadásának határnapja

Clujon változatlanul április tizedike a határidő

(CLUJ, március 30.) Fővárosi lapok jelentése alapján szerdán több lap azt írta, hogy állampolgárságok felülvizsgálásának utolsó határnapja április elseje. Ez a hír megdöbbentette az érdekelteket, mert a legutóbbi napokig mindenki úgy tudta, hogy az állampolgárságok felülvizsgálásához szükséges okiratokat Clujon április 10-ig lehet beadni, s körülbelül ez a helyzet a többi transzilvániai városokban is.

Hivatalos helyről nyert felvilágosításaink alapján közölhetjük, hogy a határidő változatlanul április 10-ike, mert a törvény az állampolgársági névsor kifüggesztésétől számított ötvenedik napig ad határidőt az igazoló iratok benyújtásához. Április 1-ig csupán az okirályságbeli zsidóknak kell irataikat felülvizsgálásra beadniuk.

A pénzügyi felhatalmazás kérdése újból kiélesítette a francia belpolitikai helyzetet

Politikai körökben Blum lemondásáról és Daladier miniszterelnökségéről beszélnek — A pénzügyi kérdések mellett a beavatkozás válaszulja fokozza a belpolitikai nyugtalanságot

(Páris, március 30.) Szerdán a francia parlament folyosóin ismét kormányváltásról beszéltek és politikai körökben már Blum utódjáról is sok szó esett. A legtöbben Daladier nevét emlegették.

Kétségtelen, hogy a francia kormány későbbben levő nagyszabású pénzügyi reformterveivel szemben máris súlyos politikai nehézségek merültek fel. A radikális pártban izgalmat keltett, hogy Blum a teljhatalom megadását fogja kérni a törvényhozástól és a párt egy küldöttsége már közölte is a radikális aggodalmakat a francia miniszterelnökkel. A „Jour” értesülése szerint a radikálisok ellenzik a teljhatalom megadását és követelik, hogy a kormány lépjen fel erős kézzel az üzemek megszállásai ellen. Blum a hírek szerint ígéretet tett arra, hogy csak szűk körű és viszonylagos meghatalmazást fog kérni a parlamenttől.

A francia kormány pénzügyi terveit a csütörtöki minisztertanács és a pénteki államtanács vitatja meg és a javaslatot talán már pénteken a képviselőház elé terjesztik. Abban az esetben, ha a javaslatot pénteken már a törvényhozás elé kerül, a párisi tőzsdét pénteken bezárják és ha a javaslatot hétfőig nem szavazzák meg, a tőzsde hétfőn is zárva marad.

Szocialista miniszter a szenátus rossz tréfájáról

A francia politikai helyzet alakulását a legnagyobb mértékben befolyásolják a spanyolországi események. A „Journal” című párisi lap vezető helyen közli azt az állítólagos nyilatkozatot, amelyet Faure francia tárcanélküli miniszter tett a francia szociáldemokraták egy titkos ülésén.

— Be kell látni, mondotta Faure, hogy a szenátus rossz tréfája elég sokáig tartott. Elérkezett az ideje, hogy a szocialista párt és az egész néparcvonal hatalmas támadást indítson a francia szenátus ellen. A spanyol kérdésben Faure két utat lát. Az első a fegyver és lőszerszállítás. Miért beszélünk azonban erről? — folytatta a képviselő. Nem tudják-e Önök, hogy Spanyolországnak nagy mennyiségben szállítunk mindent, amire szüksége van. Határaink tárva-nyitva állnak. A másik a fegyveres beavatkozás. Csaknem sikerült ezt is elérni, de erről a kérdésről inkább hallgatók.

Francia kormánykörökben a leghatározottabban cáfolják azokat a híreket, hogy Franciaország orosz közbenjárásra repülőgépeket adott volna a spanyol köztársasági hadseregnek.

A kommunisták sikertelenül igyekeztek fegyvert és lőszert kieszakozni a köztársaság laknak.

(Róma, március 30.) A „Giornale d'Italia” berni tudósítás alapján érdekes cikkben világítja meg a francia belpolitikai eseményeket.

A cikk szerint Buclos képviselő, a franciaországi kommunisták alelnöke Barcelonában járt és megbeszéléseket folytatott a köztársasági kormány vezetőivel. Ezek közötték, hogy a spanyol köztársasági kormányt csak úgy lehet megmenteni, ha sikerül a harminc-negyeven ezer főből álló nemzetközi hadsereget felszerelni. A köztársasági kormány ezután fegyvert és lőszert kért Franciaországtól.

Aki nem tudta kivárni az „Anschluss”-t

Nemzeti-szocialista érzelmű osztrák katonaszökevény a katonai törvényszék előtt

Visszatoloncolják hazájába Reiterer Karl, aki csak most értesült arról, hogy közben minden rendbejött — Katonaszökevény talmudista és metsző telet illelkezett a katonai törvényszék

(Cluj, március 30.) Különös társaság került a helyi katonai törvényszék elé a ma délelőtti tárgyaláson: Reiterer Karl, ausztriai katonaszökevény, Burger Adolf sigheteri talmudista és Stockheimer Hersch Leb maramuresi metsző.

Először a tiltott határátlépéssel vádolt Reiterert hallgatták ki. Cingár fiatalember, hosszú hegyes rókaórral, Kétes-színű katonamundér van rajta. Valamikor kék lehetett. Bécsies németiséggel beszél, amivel meglehetősen próbára teszi a tolmács német tudományát.

— Voltaképpen birodalmi német vagyok, — kezdte vallomását, — később Ausztriába kerültem s ott kaptam munkát. Egy üvegyárban voltam üveg-fúvó. Itt ért el a katonai szolgálat ideje is. Szerettem volna hazámba katonáskodni, de az osztrákok besorozták. Német érzelmeim miatt többször kellemetlenségem volt Ausztriában s ez a helyzet a katonaságnál csak kiéleződött.

A vádlott vallomásából kitűnik, hogy Reiterer nemzeti szocialista volta miatt részesült mostoha bánásmódban, erről azonban nem akar bővebben nyilatkozni.

— Két évig szolgáltam az osztrák katonaságnál — folytatja vallomását — s ezalatt nagyon rosszul ment a dolgom. Két hónappal ezelőtt alkalmam nyílt a szökésre s ki is használtam. Átszöktem Csehszlovákiába s ott kerestem a hatóságoknál és kértem, hogy tolmácsként át Németországba. A cseh hatóságok ahelyett, hogy kérésemet teljesítették volna, — áttették a román határon.

A katonai törvényszék megállapította, hogy Reiterer csakugyan akaratan kívül került Romániába és ezért egyhávi elzárásra ítélte, az ítélet azonban az

A kérést Buclos képviselő továbbította Tórezhez, a kommunista párt vezetőjéhez, aki viszont Blumhoz fordult. Blum Daladierhez utasította Buclost, a hadügyminiszter azonban a kommunista képviselőnek kitérő választ adott. Buclos erre egyetértésben Jouhaux-val, a szakszervezetek főtitkárával, elrendelte a kommunista tagozatoknak, hogy folytassák a munkabeszüntéseket és a gyármegszállásokat, s különösen a honvédelmi és nehézipari üzemekben esőkentsék a munkát a minimumra.

Lényegesen megjavult a lengyel-litván viszony

(Kaunas, március 30.) Chawrat, Lengyelország litvániai követe kedden este érkezett meg a litván fővárosba és szerdán délelőtt tárgyalta Lozoraitisz litván külügyminiszterrel. A lengyel követ csütörtöki adja át megbízó levelét Smeton a köztársasági elnöknek.

Rigából jelentik, hogy a kaunasi litván rádióállomás kedden este lengyelnyelvű programot adott. Több beszédben hangoztatták a két ország közötti közeledés szükségességét.

Szkipa, Litvánia varsói követe kedden este megérkezett a lengyel fővárosba.

egy hónapos előzetes fogsággal kitöltöttnek vette. A vádlottak kijelentették, hogy most már teljesül a kérése és hamarosan visszatérül Németországba.

A tárgyalás után Reiterer suttogva megkérdezi tőlünk, hogy Ausztria valóban csatlakozott-e a német birodalomhoz? Amikor megnyugtatójuk, hogy értesülései teljesen helytállóak, kétségbeesetten a fejéhez kap:

— És éppen most kellett megszökniöm!

Két másik katonaszökevény

A másik két vádlott csendesen álldogál a vádlottak részére elkerített helyen.

Burger Adolf talmudista ellen az a vád, hogy nem jelentkezett a sorozáson és csak hosszas keresés után akadtak rá a maramuresi hegyekben.

A fiatal talmudista azzal védekezik, hogy tüdőbajos és orvosi rendeletre üdült a hegyekben, ugyanakkor pedig rabbi-vizsgára készült. Mégis besorozták a katonasághoz, onnan azonban betegsége miatt hamarosan a cluji katonai kórházba utalták, majd betegszabadságot kapott.

Stockheimer Hersch Leb metsző, ha idő előtt is, de már egész fiatalon az osztrák-magyar hadseregben teljesített katonai szolgálatot. Azt hitte, hogy többet nem lesz dolga a katonasággal, 1922-ben azonban a román katonasághoz is be kellett volna vonulnia. A vádlottnak erről nem volt tudomása s csak ezelőtt egy évvel derült ki róla, hogy tulajdonképpen — katonaszökevény. Erre rögtön jelentkezett a hadkiegészítőnél és annak rendje-módja szerint be is vonult.

A katonai törvényszék a két vádlottat, az enyhítő körülmények figyelembevételével, egy-egyhávi elzárásra és fejenként száz lej pénzbírságra ítélte.

Göring elismeréssel nyilatkozott Schmidt Guido volt osztrák külgügyminiszterről

Göbbels szerint Ausztriában csak annyi változás történt, hogy eddig az osztrákok, most a zsidók kövélnek el öngyilkosságokat

(Bécs, március 30.) Göring kedden Grácban mondott beszédet. Beszédének legérdekesebb része az volt, amelyben *elismerő szavakkal nyilatkozott Schmidt Guido volt osztrák külgügyminiszter tevékenységéről*. Kijelentette, hogy Schmidt az új uralom alatt is megértésre és elismerésre számíthat, mert mindig igyekezett Schuschniggot visszatartani attól, hogy ellenszenvvel kezelje a nagynémet törekvéseket. Az osztrák hadseregnek a német hadsereggel való egységesítését már április elsején befejezik.

Összeírják az osztrák zsidók vagyonát

Az Ausztriában megvalósítandó gazdasági program kapcsán Göring bejelentette, hogy erre nézve rövidesen törvényrendelet jelenik meg. *Összeírják az összes zsidó vagyonok értékét*. Törvényesen intézkednek arról, hogy a zsidó vagyonokból adó útján kiépítsék Ausztria nemzeti szocialista gazdaságát.

Az osztrák szakszervezetek vagyona, amelyet a hazafias front keretében működő szakszervezeti szövetség igazgatott, hiánytalanul megkerült. Bűrcel rendeletet adott ki, amelynek értelmében a szakszervezetek vagyonát a nemzeti szocialista munkásszervezetek kapják meg.

Göbbels: „Németország voltaképpen érvényt szerez a népek önrendelkezési jogára épített versaillesi békeszerződésnek!”

(Bécs, március 30.) Göbbels német birodalmi propagandaügyi miniszter kedden este Bécsben sokezer főnyi választóközönség előtt két és félórás beszédet mondott.

— Németország — jelentette ki többek között Göbbels, — *voltaképpen végrehajtója a versaillesi békeszerződésnek, amelyet a népek önrendelkezési jogára építettek fel*. Ezt a jogot husz éven át megtagadták a németektől. Nem azért jöttünk Ausztriába, hogy kincseit kifosszuk, vagy hogy népét „porosz káplárok módjára” kezeljük, hanem hogy feltámasszuk a nép erényeit. Németország szerencsét hozott Ausztriának.

— Külföldön — mondta ezután Göbbels — olyan hírek vannak forgalomban, hogy Bécsben néhány tízezer zsidó lőtte eddig agyon magát. Ebből egy szó sem igaz, *nincs több öngyilkosság, mint régebben, csak az a különbség, hogy régebben a németek követték el öngyilkosságokat, most pedig a zsidók*. A zsidóknak a német birodalomban sem megy olyan rosszul a sorsuk, mint azt külföldön állítják, sőt, ugylátszik, — jól megy, hogy ismét kezdenek szemtelenkedni. Izguljunk talán azért, hogy néhány zsidó szerkesztő nem írhat többé? Menjenek Palesztinába és íráljanak ott.

Göbbels ezután kijelentette, hogy a német kormány örömmel vette tudomásul a német püspökök nyilatkozatát, amely szerint hozzájárultak a nemzeti szocialista építő munkához.

— Németországban — fejezte be beszédét Göbbels — az utóbbi öt évben nem csináltunk egyebet, minthogy megteremtettük azt a katolicizmust, amit a szívek kívánnak.

— AZ ILFOVI KAMARA KIMONDOTTA, HOGY ELRENDELI A NYELVVIZSGÁT. Bucurestiből jelentik: A fővárosi reggeli lapok jelentése szerint kedden este az ilfovi ügyvédi kamara helyiségében a fegyelmi bizottság tagjai megbeszélést tartottak. A megbeszélésen résztvettek Istrate Micescu kamarai dékán, Aliu prodékán, Dimitriu Soimu és G. Murdaseanu tanácsosok. A bizottság elhatározta, hogy az ügyvédszövetség állandó tanácsának a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgájára vonatkozó határozatát teljesen keresztülviszi s ilyenformán nyelvvizsgára rendeli az ilfovi kamara kötelékébe tartozó összes olyan végleges ügyvédek és ügyvédjelölteket, akik zsidók, vagy más kisebbségiek. Kimondották, hogy az írásbeli vizsga sikertelensége esetén a vizsgázók nem állhatnak elő a szóbeli vizsgára.

CEHOSLOVACA

RUHÁZATI
CIKKEK

CLUJ Str. I. G. Duca, 3

A „Select” filmszínház mellett

A központ eredeti áráin árusít.

Rassay nyilatkozattételre kérte fel a magyar kormányt a szállongó hírek tisztázására

Darányi miniszterelnök nagy horderejű beszédben fogja megvilágítani a magyar kormány álláspontját

(Budapest, március 30.) A magyar képviselőház szerdai ülésén Rassay Károly képviselő szólalt fel a választójogi javaslat vitájában. Szóvá tette a szélsőjobboldali propagandát és hangoztatta, hogy olyan kormányra van szükség, amely a fennálló törvényeknek érvényt szerez és meg is tudja valósítani azt, amit akar. Rassay szerint a szélsőjobboldali agitáció már az állami hivatalokban és a hadseregben is terjed. Rámutatott arra, hogy *mindenféle mendemondát terjesztenek arról, hogy rövid időn belül Magyarországon szélsőjobboldali kormány veszi át a hatalmat*. Nagy baj az, hogy a Darányi-kormány nyilatkozatai rendkívül óvatosak és a kormány elnézi, hogy a kormánylapok járjanak elől a szélsőséges propaganda folytatásában. A jobboldali izgatás azzal vádolja a magyar kormányt, hogy *semmit sem tesz a zsidók ellen*. Ez valótlan, mert az utóbbi időben ezer és ezer trafikengedélyt vettek el a zsidóktól, sok ezer zsidó egzisztenciát tettek tönkre a szövetkezetek támogatásával és az „egykez” bevezetésével. Az állami érdekeltségekbe és hivatalokba évek óta nem vesznek fel zsidókat és életben tartják a numerus clausust is. A miniszterelnöknek a saját pártjában nyilatkozatot kellene tennie és határozottan állást kellene foglalnia ebben a tekintetben. Azt kiáltjuk a miniszterelnök felé — fejezte be szavait Rassay — *Bátorság! A magyar nép békét és nyugalmat kíván*. Ha a miniszterelnök nem tud, vagy nem akar cselekedni, álljon félre és tegye le a magyar nemzet sorsát annak a férfinak kezébe, aki már egyszer kivette Magyarországot az

anarchiából a boldogulás útjára.

Az „Új Nemzedék” című budapesti lap azt írja, hogy magyar politikai körök értesülése szerint a legközelebbi napokban Darányi miniszterelnök olyan *határozott nyilatkozatot fog tenni, amely a közvélemény előtt tisztázatlan kérdésekben félre nem érthetően leszögezi a magyar kormány álláspontját*. Ugyanez a lap úgy tudja, hogy a magyar nemzeti egység pártjának legközelebbi pártértekezletén megválasztják a zsidó kérdés tanulmányozására kiküldendő bizottság elnökét és tagjait.

Darányi tárgyalásai minisztertanácsaival és Rassayval

A minisztertanács gazdasági bizottsága Reményi Schneller előadásában elfogadta az állami beruházásokra vonatkozó törvényjavaslat tervezetét. A törvényjavaslatot április 8-án nyújtják be az országgyűlésnek. Darányi magyar miniszterelnök ma Széll belügyminiszterrel és Mikecz igazságügyminiszterrel tárgyalt, majd Imrédyvel és Rassayval folytatott megbeszélést.

Moscicki bucsukihallgatáson fogadta a távozó lengyelországi román követet

(Varsó, március 30.) Duihiu Zamfirescu, volt lengyelországi román követ elutazott Varsóból. Zamfirescut, mint ismeretes, római követé nevezik ki. A román minisztert elutazása előtt Moscicki lengyel köztársasági elnök fogadta.

Aki azért vesz autóbilt, hogy gyorsan és biztosan érje el kitűzött célját és ezen útja négy személlyel kevesebbe kerüljön, minthogyha egyedül harmad osztályú személyvonaton utazna, az csak egy

D. K. W.

autóbilt vehet, mert

EGY KILOMETER

megtelt ut garántlaltan

EGY LEJBE

kerül. Az 1938-as típusok megérkeztek s megtekinthetők

AUTO TRANSYLVANIÁNÁL

Cluj, Strada Episcop Ivan 28. — Telefonszámok: 28-67, 10-19, 37-28.

Nyílt pályán felrobbant egy orosz hadianyagszállító vonat

Kétszáz katona szörnyethalt, százötven súlyosan megsebesült

(KIEV, március 30.) Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt Konotop állomás közelében. Egy orosz hadianyagszállító vonat, amely fegyverekkel, lőszerrel s robbanóanyagokkal volt megterhelve, a nyílt pályán felrobbant. A robbanás olyan borzalmas erejű volt, hogy a vonat mind a huszonkét kocsiját kivetette a pályáról. A vonatot kísérő katonák közül kétszázan meghaltak, százötvenen pedig súlyosan megsebesültek. A robbanás kétszázötven méteres körzetben felszaktotta a sínpárakat.

Uj alapokra fektette a székelyföldi fakitermelést és értékesítést a Csik-szövetkezet

Jelszó: kevesebb haszonnal jobb árat biztosítani az erdőbirtokosoknak — Szervezik már az erdőkitermelési és gazdasági osztály mellett a hitel-osztályt is

(Mereurea-Ciuc, március 30.) A székelység gazdasági életének fellendítésére az utóbbi években több kísérlet történt s a szövetkezeti mozgalmak — ha a kívánt mértékben nem is, — de mindenesetre az érdeklődés középpontjába kerültek. Ciucmegyében érdekes és életrevaló mozgalom indult meg a gazdasági termékek értékesítésére, az erdők hasznos kitermelésére és a hiteléletnek új alapokra való fektetésére. A mozgalom „Csik gazdasági-, erdőgazdasági- és hitelszövetkezet” néven kapott működési engedély alapján Sztankó Zoltán erdőmérnök vezetésével évek óta folyik a szervezési munka. A szövetkezet igazgatóságában Pittner Árpád dr. vezetésével Mereurea-Ciuc és a megye vezetőegyházai szerepelnek, de a szövetkezetnek tagja csaknem minden ciucmegyei polgár.

Az erdőkitermelés új módja

A szövetkezet első működési területe az erdőkitermelés volt. Ciucmegye legfőbb gazdasági értéke a sok erdő, aminek termékeit évszázadok óta kereskedelmi alapon dolgoznak fel és értékesítik. Az erdők igen nagy része községi közbirtokosságok kezében van, de a közvetítő kereskedelem tulságos mohósága miatt a tulajdonos székelyeknek elenyészően csekély anyagi hasznot hozott az értékes faanyag áruba bocsátása. Ezt a kérdést kellett megoldani úgy, hogy a székelyek megtalálják számításukat és nagyobb anyagi hasznot lássanak a kitermelt erdőkből.

1933-ban alakult meg a szövetkezet s ötszáz lejes üzletresz-jegyeket bocsátottak ki. Az összegyűlt négyszázezer lejnyi alaptőkével a szövetkezet megvásárolja a kitermelésre szánt erdőbirtokokat s a saját szövetkezeti tagjaival, valamint más vidékek munkásaival vágatja le a fákat s közvetlenül a fűrészüzemeknél értékesíti.

A szövetkezet évenként átlag 50 000 köbméter fát termel ki. A múlt év folyamán a danesti tomeshti, sándominici, deinitai, frumosasai és luetai erdőket vásárolta meg és vágatta le. A fa köbméteréért átlag 180—200 lejt fizet s így elérték azt, hogy a fa ára Ciucmegyében a szövetkezet működése óta érezhetően emelkedett az erdőbirtokos lakosság hasznára. A szövetkezet ugyanis kevesebb haszonnal is megelégszik, mint az eddig csaknem kizárólagosan dolgozó kereskedők s így magasabb árat fizethet a tulajdonosoknak. Így jelentős gazdasági előnyökhöz jutott a szövetkezet munkája folytán a megye lakossága, de igen sok erdőmunkás is állandó kenyeret kapott. 1937. évben körülbelül 5 millió lejt fizetett ki a szövetkezet a munkásoknak, akik a következő díjazást kapják:

Döntő és szedőmunkások	115 lejt
Fuvarosok	250—300 lejt
Más munkát végző napszamosok	60—120 lejt

A szövetkezetnek 850 tagja van, de ez a szám állandóan növekszik, ahogy a lakosság látja a jelentős eredményeket. A szövetkezeti tagok ha-

szonrészesedést kapnak s a szövetkezet erdőtermelő osztálya beigazolta a hozzáfűzött reményeket.

A gazdálkodás fellendítése

A Csik szövetkezet másik osztálya a gazdasági osztály. Alig egy éves multat tekint vissza s így még nem sikerült elérnie olyan eredményeket, mint amelyekkel az erdőkitermelő osztály dicsekedhetik. Itt is okos, komoly munka folyik s a vezetők és munkatársaik lelkesen dolgoznak a megye gazdasági életének előmozdításán. A szövetkezet gazdasági osztálya azt a célt tűzte maga elé, hogy a lakosság gazdasági terményeit összevásárolja s mint egységes, központi szerv, a nagyobb fogyasztási piacokon elhelyezze s ezzel komoly anyagi előnyökhöz juttassa a földművesosztályt, amely eddig kénytelen volt a magánkereskedelemben igen sokszor lelkiismeretlen elbánásnak alávetni magát. Berendeztek egy takarmányörölő malmot a szövetkezet telkén levő épületben s itt gépi erővel pénzért és váért öröklök a gazdák takarmányszükségletét.

Szövetkezeti bolt

A legközelebbi lépés egy szövetkezeti üzlet nyitása s itt már folyik is a berendezkedés. A nyár folyamán a méhészetet és a gyümölcs iparszerű feldolgozását és értékesítését fogják bevezetni. A ciuci gazdák gyümölcsterméséből a felesleget gépekkel fogják feldolgozni s így nagyobb haszonnal lehet majd árusításba bocsátani, mint az eddigi szervezetlen viszonyok között.

Az erdőgazdasági és gazdasági osztályon serényen folyik a munka, tisztviselők intézik a hivatalos ügyeket, fuvarosok, termelők látogatják a szövetkezet helyiségeit s a pezsdülő élet jellemzi ez a szükséges vállalkozást. Kinnt az udvaron hatalmas traktor szállítja az újabb berendezkedéshez szükséges követ, a hivatali helyiségekben pedig fuvarosok, munkások jelentkeznek ügyeik elintézésére. Minden vármegyeyi községben akad lelkes híve a mozgalomnak, a tagok népszerűsítik az egészséges szövetkezés eszméjét s a mereurea-ciuci központ valósággal a megye gazdasági gópjává vált a mozgalomban. Az említettekben kívül Ábrahám József dr., Adorján Imre, Erőss Péter dr., Kolumbán József dr. és mások vesznek.

Hitel-osztály

A szövetkezet hitel-osztálya most van alakulófélben, ugyanaz, mint a gazdasági és erdőosztályé: a ciuci székely népet anyagilag megerősíteni úgy, hogy gazdasági értékeit már az őstermelő is az eddiginél nagyobb haszonnal adhassa tovább. Ez a cél lelkesíti a tagokat s vezeti a szövetkezet megalapítóit és barátait a munka minél szélesebb téren való kibővítésére. Mereurea-Ciuc példát mutat ezzel a szervezkedéssel, amely a nép anyagi lehetőségeit erősíti meg s így közelebb viszi a székelységet a kor jelszávéhoz: az anyagi s ezzel szellemi és erkölcsi megerősödéshez. d. i.

„Ötven év a toll szolgálatában”

Kevesen dicsekedhetnek el azzal, amiről a kincses város közéletének egyik legrégebb és legérdekesebb munkása nemrégiben egy nyomtatásban is megjelent füzetben adott bizonyosságot, hogy ötven esztendőnél nagyobb időt töltött el szülővárosa kulturális életének szolgálatában. Ez az ember, aki „ötven év a toll szolgálatában” cím alatt feljegyezte írói működésének cimeit: Merza Gyula, több kulturális és turisztikai egyesület lelkes kezdeményezője, hosszú ideig városatyja és kezdettől fogva önzetlen, harcos munkása sajtóéletünknek s ezen keresztül a város fejlődésének. Soha sem dolgozott belső munkatársként lapok szerkesztőségében, a szó szoros értelmében tehát nem volt hivatásos újságíró, de jogosan állíthatjuk, hogy fiatal korától mostanig élő lelkiismerete szülővárosának, hiszen száz meg száz cikkekben szállott síkra az igaz értelemben vett közérdekért. Mi, akik a Merza Gyula tiszta szándékait és emelkedett gondolkodását évtizedeken keresztül megfigyelhettük, csak hálások lehetünk neki, hogy bibliografiai célokat szolgáló füzetének megjelenése alkalmából módot találtunk hosszú közéleti pályájának méltatására és érdekes, jellegzetes alakjának megrajzolására. A Merza Gyula élete többé-kevésbé városunk félszázados története is, mert nem volt olyan városfejlesztési mozgalom, amiből részt ne kért volna s aminek szolgálatában becsületos lélekkel meg ne oldotta volna vállalt feladatát.

Merza Gyula 1861-ben született, tehát most hetvenhétéves. Ezt a hosszú életpályát majdnem teljesen itthon töltötte el, kivéve a bécsi orvosegyetem néhány évét. A dolgok úgy fordultak, hogy még sem lett orvosdoktor, hanem hivatásának azt tűzte ki, hogy — szülővárosának doktora legyen, öt évtizedet azzal töltötte el, hogy a városházán a városi ügyek vezetésébe folyjon be, mint egyháztanácsos a katonai egyház ügyeiből kérjen részt, mint természetbarát a Kárpát Egyesület keretében fejtsen ki fáradhatatlan tevékenységet. Ez a háromirányú feladatkör szólaltatja meg aztán mindegyre mint újságíró, mert a közérdek mindig munkára ösztönzi, amikor valami hasznos indítványa van, vagy valamin javítani szeretne.

Hogy milyen nagyarányú újságírói munkásságot fejtett ki, arra nézve elég ha annyit megemlítünk, hogy megjelent munkáinak és hírlapi cikkeinek csak a címe körülbelül két nyomtatott ívet tölt ki. Mint ahogy elmondja, 1885-ben, huszonnégyéves korában írta meg első újságcikkét s annak is ötven éve már, hogy a „Borsszem Jankó” című híres budapesti élelapp ezredik számának megjelenése alkalmából humoros latin versben kereste meg a lap szerkesztőségét.

Merza Gyula mindvégig lelkes tagja volt a függetlenségi pártnak, de azért — és ezt dicsegetérem mondjuk — távol állott a kortes-politika mesterkedéseitől. Amikor politikai cikket írt, akkor is inkább az általános közérdek lebegett a szeme előtt. Így például behatóan foglalkozott a külföldi magyarság hazatelepítésének kérdésével, mintha csak megéreztette volna, hogy nem a kivándorlás, hanem a külföldre szakadt magyarok visszahonosítása a magyarság helyes útja.

Újságírói munkásságának gerincét a turisztika és idegenforgalom szempontjait szolgáló cikkek és tanulmányok teszik ki. Hosszu ideig szerkesztette az „Erdély” című folyóiratot is, amelynek legtöbbször ő írta a vezércikkeit. De nagy szeretettel karolta fel a néprajz kérdéseit és a muzeumügyet. Történelmi, várostörténeti közleményei szintén emlékeztetnek és érdekesek.

Egyházi vonatkozású cikkei főleg a magyar-örményességgel foglalkoznak. Mert Merza Gyula tiszta jellemét mi sem bizonyítja jobban, minthogy hű magyar, de ugyanakkor nem tagadja meg örömei származását sem.

A romániai magyar újságírók méltán tisztelik Merza Gyulában egyik legrégebb és legértékesebb küzdő társukat. S az a körülmény, hogy ma is fiatalos buzgósággal áll minden nemes ügy szolgálatába, méginkább arra kötelez bennünket, hogy megemlíjük az elismerés zászlóját Merza Gyula előtt. Adja Isten, hogy még sokáig álljon szolgálatában a tollnak, amit mindig becsülettel, tiszta lélekkel forgatott.

„DAC” Csakis „DAC” márkás gyermekkosci!
S. A. R. Gyárt: gyermekkosci, babakosci, triciklit, autót, játékok, kályhaellenzőt, fászlát, vas-szerkezeteket hegesztve; — gombostűt, nadrágesztőt, -kapcsot és más drótárakat.
SATU-MARE

A „DAC” márka szavatol a jó minőségért!

HIREK

— Vizrebocsátják az első, Jugoszláviában készült hadihajót, Belgrádból jelentik: Sztojadinovic jugoszláv miniszterelnök a napokban résztvesz a „Zagreb“ nevű jugoszláv cirkáló vizrebocsátásán. Ez az első jugoszláv hajóüzemekben készített hadihajó.

— DRÓTSÖVÉNNYEL VESZIK KÖRÜL AZ ANGOL FEGYVERKEZÉSI ÜZEMEKET. Londonból jelentik: Az utóbbi időben több rongálás történt az angol fegyverkezési üzemekben. Az üzemek köré most drótsövényeket húznak s olyan különleges készülékekkel látják el, amelyek a legkisebb külső érintésre is lármát ütnek. Ezeket az elővigyázatossági intézkedéseket fokozatosan bevezetik az összes angol repülőgépgyáraknál.

— Szénkereskedelmi egyezményt kötött Belgium és Németország. Brüsszelből jelentik: Belgium és Németország között kereskedelmi egyezmény jött létre a szénkereskedelem lebonyolítására.

— Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— Bevezeti az „árja-paragrafust“ a lengyel állami tisztviselők szervezete. Varsóból jelentik: A lengyel állami tisztviselők szervezete kedden közgyűlést tartott és ezen elhatározták az árja-paragrafus bevezetését. A zsidó tisztviselőket tehát Lengyelországban ki fogják zárni a tisztviselői szervezetből.

Világos és barna

márciusi sör

csapolása megkezdődött

Ehrlich Ernő **URSUS** életermében,
Cluj, Piata Unirii 19

Hideg buffet házhoz szállítva. Telefon: 32-42

— Egy idegbajos asszony öngyilkossága a templomban. Bucurestiből jelentik: A fővárosi Barasiei uccában levő templomban az istentisztelet alatt a templom első padjaiban egy Ecaterina Cuper nevű negyvenöt éves asszony föbelötte magát. A nő lezuhan a székről s a lelkész és a hívek hozzáiettek. Ecaterina Cuper férjének nagy cipőüzeme van. A nő kényszerűen férjéhez intézett levelet találtak. Kéri férjét, bocsásson meg neki, de nem tudja tovább elviselni idegbaját. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen asszony már háromszor kísérelt meg öngyilkosságot.

— Négy munkás szerencsétlensége egy magyarországi gumigyárban. Budapestről jelentik: A magyarországi nagyipari gumigyár vulkanizáló termében a főkazán ajtaja kinyílt és a kicsapódó gőz négy munkást súlyosan összeégetett.

— Magyar mezőgazdasági munkások Németországban. Budapestről jelentik: Magyarországról ebben az évben 1600 mezőgazdasági munkás utazik Németországba héthónapi mezőgazdasági munkára. Az első csoport, 476 munkás már utnak indult.

— Súlyos torokfájásban betegedett meg egy repülőgép-anyahajó ötszáz főnyi legénysége. Londonból jelentik: A „Rexington“ nevű angol repülőgép-anyahajó Honoluluban kénytelen volt kikötni és ötszázfőnyi legénységét kórházba szállítani. Eddig még meg nem állapított okból ugyanis a hajó egész személyzete súlyos torokgyulladásban betegedett meg.

Időjárás

A bucaresti Időjárás-kutató Intézet jelentése szerint

Az ország északi részén borult, délen változó felhőzet. Nyugati szél. Északon növekvő, a déli területeken állandó hőmérséklet. Az ország északi részén helyi esőzések.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Szabálytalan cégtáblaátfestés miatt súlyosan megbüntetik a cluji kereskedők huszonöt százalékát

Ellenőrző köi utat végzett szerdán egy hivatalos bizottság — Április elsejéig újból át kell festeni a kifogásolt cégtáblákat

(Cluj, március 30.) Manole Enescu ezredes-prefektus rendeletet adott ki, amelyben a kereskedőknek elrendelte, hogy cégfelirataikat az eddigi feliratok helyett festessék át tiszta román nyelvű szövegre. A rendelet végrehajtásának ideje április elsején jár le. A prefektus rendeletére szerdán délelőtt hivatalos bizottság ellenőrzői körutat végzett a város területén.

Megállapították, hogy a kereskedőknek mint-

egy huszonöt százaléka nem az előírt módon járt el s ezért súlyosan megbüntetik őket, egyben pedig felhívják az érdekelteket, hogy április elsejéig újból végezzék el az átírást. A prefektus még egyszer nyomatékosan felhívja a kereskedőket, hogy cégfelirataikat az előírás szerint festessék át a határidő lejártáig, mert ellenkező esetben a rendelet-törvény idevonatkozó szakasza értelmében eljárást fognak ellenük indítani.

A kormányhoz fordult tizenegy tg.-muresi bér- gépkocsivezető, hogy vonják vissza a magán- személyek fuvarozási engedélyét

A sofőrök úgy érvelnek: az orvos gyógyítson, a hivatalnok oktatást intézzen és ne vegye el a protekciós fuvarozási engedélyt a hivatalos gépkocsivezetők kenyerét

(Targumures, március 30.) Tíz-tizenöt bér-autó áll rendszerint Targumures főterén, szabályos sorban, a bér-autók szokásos állomásán. Mindenik a közönség rendelkezésére — áll. Áll a szó szoros értelmében, mert utas viszont alig akad.

A viszonyok rosszak és a targumuresi bér-autósoknak meglehetősen rosszul megy. Alig hogy megkeresik a könyörtelenül behajtott adókat, illetékeket, betegségyező járulékokat, megélhetésre bizony már nagyon kevés marad.

Természetes, hogy a bér-autók tulajdonosai és vezetői szeretnék fellendíteni az üzletmenetet. Ki is gondoltak erre valami megoldásfélét és lépéseket is tettek, hogy tervüket megvalósítsák. Minthogy az utasok számának növelésére nincs semmiféle lehetőség, mert taxi csak az vesz igénybe, akinek megvan rá a módja, a nehézkörülmények között élő hivatalos gépkocsivezetők más módot eszeltek ki jövedelmük fokozására.

Hivatalos nyilvántartás szerint e pillanatban összesen huszonegy bér-gépkocsinak van engedélye fuvarozásra. A huszonegy kocsi közül tizenegynek a tulajdonosa hivatalos gépkocsivezető. Tíz gépkocsi magánszemélyek, városi tisztviselők, orvosok, hivatalnokok tulajdonában van.

A tizenegy hivatalos gépkocsivezető ezt a helyzetet hátrányosnak és türelhetetlennek találja. Szerintük igazságtalan, hogy egyébként kedvező anyagi körülmények között élő magánszemélyek, akik a forgalomba beállott bér-autón mind hivatalos sofőröket alkalmaznak, ilyen módon jövedelemtöbbletbe jussanak, mintegy a nekik járó megélhetési lehetőségek kontár kiaknázásával.

A hivatalos gépkocsivezetők, akik az általuk vezetett kocsinak tulajdonosai is, most mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy mind

azokat, akiknek nem fő megélhetési forrásuk a fuvarozás, hanem csak mellékereset, tiltsák el a bér-autó tartásától és utasok szállításától.

A tizenegy hivatalos sofőr a mozgalomnak meg is nyerte az egyik előkelő és tekintélyes román ügyvédet, aki az ő kérésüket részletes emlékirat formájában eljuttatja az illetékes minisztériumokhoz.

A targumuresi tizenegy hivatalos sofőr mozgalma nemcsak szociális, de jogi szempontból is rendkívül figyelemreméltó. Hiszen, ha mozgalmuk sikerrel jár, akkor nem azok a magánszemélyek károsodnak elsősorban, akiknek versenytől szabadulni akarnak, hanem elveszítik kenyerüket az ilyen tulajdonosok kocsijainak vezetői, akik épp olyan hivatalos gépkocsivezetők, mint a mozgalom kezdeményezői.

Viszont semmiféle törvény nem írja elő, nem határozza meg szabatosan azokat a feltételeket, amelyeknek alapján a bér-autókra szóló engedélyeket az illetékes hatóságok kiadják. Épp ezért rendkívül érdekes precedensre ad alkalmat az illetékes minisztériumok állásfoglalása a tizenegy targumuresi hivatalos bér-autó tulajdonos emlékirata ügyében.

Érdekes egyébként, hogy a hivatalos sofőrök mozgalmában érdekelt magánszemélyek között, akiknek engedélyt most be akarják vonatni, szerepelnek többek között a következő román urak: Drădețeanu Emil munkakamarai titkár, Morar Moise dr. ügyvéd, Rusu dr. nőgyógyász orvos, Puia Jeromos tanfelügyelő egyik fia, Ursica Dumitru volt városi főszámvevő, stb.

Mind ezek a bér-gépkocsi tulajdonosok, mind az alkalmazásukban álló hivatalos sofőrök érdeklődéssel várják a mostoha forgalmi viszonyokkal elégedetlenkedő kartársak mozgalmának eredményét.

— Vasárnap óta megismétlődő földremléseket és földalatti morajlást észlelnek egy jugoszláviai községben. Zágrábból jelentik: A zágrábi földrajzi intézet szerdán tanulmányi bizottságot küldött ki Kapronca községbe, ahol a vasárnapi földremlés, — amely egész Keleteurópában érezhető volt, — a legtöbb kárt okozta. Kapronca községben vasárnap óta többször észleltek újabb földremléseket és állandó földalatti moraj hallatszik. A község

egyébként vasárnap óta világítás nélkül van, mert a földremlés a villanyüzemet is megsemmisítette.

LÖRINCZY & Co. parkettezők

legelőbban vállalkunk új parkett lerakást, javítást és gyalulást. — Cluj, Strada Baron L. Pop 2.

— Várárhelyi püspök ígeihirdetése a felsővárosi ref. templomban. A Motilor uti felsővárosi ref. templomban vasárnap, április hó 3-án délelőtt 10 órakor Várárhelyi János püspök hirdet igét.

— Kalandvagyó, szökött diákok fogtak el a constantai kikötőben. Brailából jelentik: A brailai rendőrség a kikötőben tartott portyázás alkalmával elfogott egy tizenhétéves fiatalembert, Kiderült, hogy Stefan Constantinidinek hívják s a bucaresti kereskedelmi iskola növendéke. Kihallgatásakor elmondta, hogy megszökött az iskolából és azzal a tervvel jött Brailába, hogy fellopzkodik egy külföldre induló hajóra. A kalandvagyó fiút visszatoloncolják szüleihez.

Ma majdnem szégyenszámba megy, ha Ön, mint művelt ember, még nem ismeri Párist, a világ legelegánsabb, legpompásabb városát. Az ismert ERDÉSZ UTAZÁSI IRODA, Bucuresti, Calea Victoriei 168. elviszi Önt csekély 11.000 lejért, abszolút minden költség bennfoglalva, egy banj ráfizetés nélkül. Az ut 15 napig tart. Töltse húsvéti ünnepeit a tavaszi pompában tündöklő Párisban! Indulás április 18-án. Most már ne üljön odahaza, használja ki ezen ritka árredukciót. Tetszés szerint töltheti húsvéti ünnepeit Olaszországban is, Velence, Florenz, Róma, Nápoly, 13 nap 8000 lej. Kérjen prospektust.

— Társasgépkecsiszerencsétlenség egy halottal és öt súlyos sebesülttel. Ploestiből jelentik: Prahova megyében Scale község közelében súlyos gépkecsiszerencsétlenség történt. Az „Auto Bran” társaság társasgépkecsija, amely husz utassal haladt Scale felé, összeütközött a „Steaua României” társaság társasgépkecsijával. A karambol következtében a társasgépkecsi az országútról az árokba zuhant. Constantin Stuparu, az egyik utas, kórházszállítás közben meghalt, öt másik utas pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A társasgépkecsi több utasa kisebb-nagyobb sebesülésekkel uszta meg az összeütközést. Augustin gépkecsivezető állapota aggasztó. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— Utófogalkozásu egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes „Ferenc József” keserűvizet egy poháryi napi adagokban, esetleg kissé felmelegítve, de mindig reggel éhgyomorral. Kérdezze meg orvosát.

— Sürgősen be kell nyújtani a magánorvosok által beoltott gyermekek oltási bizonyítványát. A városi főorvosi hivatal felhívja azokat a szülőket, akiknek gyermekein magánorvosok végezték el a skarlát és diftéria elleni kötelező oltást, hogy az erről szóló bizonyítványt a lehető legrövidebb időn belül nyújtsák be az orvosi hivatal helyiségébe, (Vlahuta ucca 1. szám, I. em.) hogy így elkerüljék az esetleges kellemetlenségeket.

— Gyilkolt, beleőrült és meghalt! Timisoarai tudósítónk jelenti: Borzovan Gheorghe hatvanöt éves chesinti gazdálkodó, veszekedés közben fejével támadt Nedi Anita nevű szomszédasszonyára s az asszonyt agyonverte. A gazdát letartóztatták és beszállították a timisoarai ügyészség fogházába. Rövid idő múlva buskomorság tünetei mutatkoztak rajta. Beszállították a közkörházba s ott teljesen kitört rajta az elmebaj. A gazda vasárnap belehalt betegségébe.

— Petróleumrészevényeket csempészett Jugoszláviából Romániába egy bucaresti bankfőtisztviselő. Timisoaráról jelentik: A nagykikindai jugoszláv határőrség a jimbollai román határállomáson átadott a román hatóságoknak egy Ionel Alschek nevű bucaresti illetőségű lakost, a fővárosi Mercur Bank főtisztviselőjét. A jugoszláv vámhatóságok Alscheknek három ezer darab ötszáz lej névértékű „Astra Romana” petróleumrészevényt találtak, amelyeket az be akart csempészni az országba. A jugoszláv határőrségnek már régebb ideje feltűnt, hogy a banktisztviselő gyakran utazik át Jugoszlávián keresztül Párisba. Megfigyelték, s legutóbbi utazása alkalmával átkutatták esomagjait. Ekkor találták meg a részevényköteget egyik bőröndjében. Mikor felvilágosítást kértek tőle a részevények eredetére vonatkozólag, Alschek megtagadta a választ. A jugoszláv határrendőrség ezután csempészési kísérlet miatt három napi elzárásra ítélte, amelynek kitöltése után átadták a román hatóságoknak. A részevényeket visszatartották Jugoszláviában. Alscheket a timisoarai rendőrségre szállították. A tisztviselő kihallgatásakor beismerte, hogy egy előbbi utazása alkalmával 3116 „Astra Romana” részevényt hozott be az országba. A vizsgálat tovább folyik az ügyben, mert alapos a gyanú, hogy a részevények megvásárlására szükséges összeget a banktisztviselő esetenként kicsempészte az országból. Az ügyben az állambiztonsági hivatal folytatja tovább a nyomozást.

— Élete árán mentette meg a gyermekét egy falusi asszony. Buzauból jelentik: Páris községben Stana Ene falusi asszony vésszerű helyzetben talált rá a mezőn nyolcéves Costel nevű gyermekére. A fiúcska egy bika közelében játszadozott. Az asszony rémülten rohant oda s karjaiba kapta gyermekét. A bika ekkor nekitámadt s szarvaival felöklelte az asszonyt. A gyermeknek szerencsére nem lett semmi baja Stana Ene reménytelen állapotban szállították be a buzaui kórházba s ott néhány óra múlva kiszívott.

Nem nagy dolga, de — bosszantó!

hogy a gyanútlan polgár megy az uccán, a járdán sétálva, vagy ha sietős a dolga, rohanva, — és egyszerre csak cupp! — valami a nyakába potylyan, egy, két, sőt három emeletnyi magasságból. Mindig attól függ, hogy az a bizonyos cseléd melyik emeleten törül port.

A napokban történt, hogy az egyik ucca napos oklálán egy matróna bátorkodott ki a kis sétára. Ment csöndesen, szinte itta a gyönyörű tavaszeleji napfényt. Nézegetett fel a nap felé és csöndes meglepődéssel mondogatta: — Bizony, jó az Isten. Meghozta ezt az áldott tavaszt is a többi után, lehet majd egy-egy kis sétát tenni s milyen jó ez, milyen jó...

Ebben a pillanatban, az egyik bérház második emeletéről a nyakába cuppan valami. Utána pedig hatalmas sikoltás hallatszik. Mindenki a hang irányába néz, azt hiszik, hogy öngyilkosság történt... Dehát ezuttal egészen más dologról van szó... Kati port törött és amikor portörőrongya tele lett porral, az ablakhoz ment és kirázta. Igen erősen rázta azonban és a portörő egy vedlett fekete alszoknya képében kiesett a kezéből. A rongy a sétáló matróna nyaka közé zuhant. Szegény öreg asszony az ijedtségtől sikoltva esett össze. Mindez a portörő kirázása miatt... Mintha nem elég port esnék már a robogó szekerek, kocsik és a száguldo gépkocsik. Segítenie kell a Katinak is a porgyártásban.

Az illetékesek dolga, hogy a portörőknek az ablakon való kirázása megszűnjék végre. Valamilyen nemű büntetést kellene alkalmazni a portörőket ablakon keresztül kirázó cselédekkel szemben. A testi fenytetés már idejét multá, — de ilyen esetekben mégsem ártana kissé „kiporolni” őket...

Ró.

19.15: A Quartetto di Roma hangversenye, Budapest.
20.10: Szép Galathea, Suppé operettje, München.
21.10: Mithridates aranya, Budapest.
21.15: Filharmonikus hangverseny, Bucuresti.
22.05: Dohnányi Ernő Beethoven-estje, Budapest.
22.20: Rachmaninov II. zongorahangverseny, Bratislava-Pozsony.

RÁDIO-MŰSOR

Csütörtök, március 31.

BUCURESTI, 6.30: Reggeli műsor, 13.10: Déli szórakoztató hangverseny, 14: Hírek, 14.30: Hanglemezhangverseny, 18: Táncczene, 20.10: Kétszongorás hangverseny, 20.40: Énekszámok, 21.15: Filharmonikusok hangversenye, 23: Lemezek, BUDAPEST, 7.45: Torna, lemezek, 8.20: Étrend, 11: Hírek, 11.20: Háztartásról, 13: Harangszó, 13.05: Szirmay Reginald énekel, 13.45: Hírek, 14: Katonazene, 14.20: Időjelzés, 15.35: Hírek, 17.15: A virágos, szép otthon, 17.45: Időjelzés, 18: Szerkesztő urak, Csevegés, 18.35: Hárfahangverseny, a quartetto di Roma hangversenye, 19.55: Gazdasági előadás, 20.15: Magyar nóták cigányzenével, 21.10: Mithridates aranya, Hangjáték, 21.50: Hírek, 22.05: Beethoven zongoraszónata-est, 23: Hírek, 23.15: Lemezek, 24: Jazz.

Péntek, április 1.

BUCURESTI, 6.30: Reggeli műsor, 13.10: Hanglemezhangverseny, 14.30: Szórakoztató zene, közben hírek, 18: Könnyű zene, 20.05: Beethoven zongoratrió Es-dúr, 20.35: Operaközvetítés, BUDAPEST, 7.45: Torna, lemezek, 8.20: Étrend, 11: Hírek, 11.20: Felolvasás, 13: Harangszó, 13.05: Lemezek, 13.30: Hírek, 14.20: Időjelzés, 14.30: Cigányzene, 15.35: Hírek, 17.15: Élet Batáviában, 17.45: Időjelzés, 18: Cserkészleladás, 18.30: Gordonka-hangverseny magyar-lett művészcsere keretében, 19: Sport, 19.10: Cigányzene, 19.50: Előadás, 20.20: Lemezek, 20.50: Április, Tarka-est, 22.20: Külügyi negyedóra, 22.40: Szalonzene, 23.05: Hírek, 24.05: Cigányzene.

SPORT

A franciák is jelenkeznek...

A „Paris Soir” a Középeurópa Kupa új formájáról

(Páris, március 30.) A „Paris Soir” a következő cikket írja a Középeurópa Kupa új formájáról:

„Középeurópa labdarugó vezetői állandó tanácskozásba vannak, hogy ki helyettesítse Ausztriát a Középeurópa Kupában. A magyar sportköröknek az a véleménye, hogy a nagyjelentőségű vándordíjat Ausztria kiválása után csak Franciaország csapatai menthetik meg. Eppen ezért — írja a lap — a magyar vezető sportkörök Franciaország felvételének ötletét támogatják.”

SZEPTEMBER 26.—OKTÓBER 3.: AZ USZÓ-OLIMPIA IDŐPONTJA

Nagai dr. Japán brüsszeli követe Budapesten tárgyalt Dónáth Leóval a nemzetközi uszósövetség főtitkárával és megállapították a tokiói uszó olimpia pontos időpontját, 1940. szeptember 26. és október 3. a végleges időpont. A világrészek közötti staféta október 6-án lesz.

NEMETORSZAG—AUSZTRIA VALOGATOTT LABDARUGÓ MÉRKÖZÉS lesz vasárnap Bécsben. Mindkét ország legerősebb csapatával áll ki. Ausztria: Platzer—Sesta, Schmaus—Wanra, Pekarek. Nausch—Geiter, Stroh, Sindelar. Jerusalem, Pesser. Nemetország: Jakob—Janos, Münchenberg—Kupfer, Goldbrunner, Kitzinger—Lehner, Gellesch, Berndt, Fauchel, Fath.

Meghalt Mezei Wiesner Gyula, a békeidők legkiválóbb magyar 400-as síkfutója. Mezei Wiesner 300 méteres síkfutó világrekordot futott, amely egészen 1920-ig szerepelt a világrekord listán.

„NEMET” BIRODALMI MŰKORCSOLYA EDZO — ez lesz Karl Seffaer, a volt osztrák világbajnok címe, akit valamennyi német műkorcsolyázó oktatójának hívott meg a német korcsolyaszövetség.

Oslóban rendezik az 1940. évi sivilágbajnokságot. Emellett szavaztak — levélbeli kérdések alapján — a nemzetközi sivilágbajnokság tagállamai. Olimpia sivilágbajnokság tehát nem lesz Sapparóban.

10.3 MP. SZENZACIÓS IDŐT futott 100 méterre a középeurópai bajnokságon a portorikói Villodas. Néhány hónappal ezelőtt — Owens 10.2 mp.-es hitelesített rekordja előtt — még világrekord lett volna.

Fritz Gloria 18, Thierjung Kinizsi 17, Hums Venus 16 góllal állnak a góllövő lista élén.

MOZI-MŰSOROK

CAPITOL Premier világláger! Ez az éjszaka a miénk. Deval világhírű Tovariss filmváltozata. Főszereplők Charles Boyer és Claudette Colbert.

ROYAL Pierre Blanchar kettős szerepben a A bűnös... én vagyok, című filmben. EDISON-mozgó: I. Poldok pokla. Főszerepben Pat O'Brien; II. Mephisto az Operában. Főszerepben Boris Karloff és Charlie Chan a kínai detektív; III. Új híradó és Micky Maus.

SELECT Gyilkosság a Maginot-vonalon. Főszerepben Vera Korene és Victor Francen.

MUNKÁS-mozgó: I. A szőke Carmen. Főszerepben Eggert Márta, Ida Wüst és Leo Schlezák; II. Marokkó. Főszerepben Garry Cooper és Marlene Dietrich; III. Híradó.

URANIA Az orkán. Az utóbbi évek legszebb exotikus filmje. Főszerepben Dorothy Lamour és John Hall.

A JO HIRDETÉS

vonzza az olvasó szemét

KÖLGAZDASÁG

Az ország légikikötőinek osztályozása

A légügyminiszter közhirre teszi, hogy az országban a légikikötőket a következőképpen osztályozta:

Fő légikikötők: Arad, Băneasa, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Galați és Iași.

Másodrendű kikötők: Balcei, Cetatea Alba, Craiova, Satu-Mare, Târgu-Mureș, Timișoara.

Légi állomások: Bazargic, Călărași, Ismail, Turnu-Măgurele és Turnu-Severin.

Turistakikötők: Otopeni.

Magán légikikötők: Câmpina, Florești, Sft. Petru (Brașov), Sutești, Strejnic, Moreni.

Utóbbiak csak akkor működhetnek, ha tulajdonosaik vállalják a légügyi minisztérium kiküldöttjének állandó költségeit, aki a parancsnoki tisztelet látja el.

Fenti kikötők közül **vámhelyeknek** nyilvánítják a következőket: Arad, Băneasa, Cernăuți, Cetatea Alba, Chișinău, Cluj, Constanța, Galați, Iași, Satu-Mare.

Az oradea-i légikikötőt, valamint az alexandria-i, caraeai és Roșiori de Vede-i légi állomásokat egyelőre még elzárják a nyilvános forgalomtól.

Arjelentések

DEVIZAARAK MAGANFORGALOMBAN

Francia frank 6.30—6.40, svájci frank 49—51, dollár 200—210, fontsterling 1060—1080, török font 120—125, lira 7.30—8, belgas 35—37, márka 41—43, csekkorona 5.80—

6, pengő 36—37, silling 22—25, hollandi forint 115—120, zloty 35—37, dinár 4—4.10, trachma 1.45—1.55, leva 1.60—1.70.

MEZŐGAZDASÁGI AR-

JELENTÉS Dejről az 1938. március hó 22-én tartott hetivásárról. Termények: Buza 490—505, árpa 470—480, zab 400—410, tengeri 295—305, burgonya 200, korpa 320—325, széna 115, lóhere 130, lucerna 130, lóheremag 2000, lucernamag 4200 lej métermázsánként. Vegyes: Tej 1ltre 4—6, juhsajt kilója 30—36 lej, tojás 75—80 banl. Liszt nullás 1150, liszt főző 1050, bor literre 16—18, bor 1937-es 12—16. Előállatok: Fejőstehén borjuval I-a 8—9 ezer, II-a 5—8 ezer, növendék marha 1—4 évesig 2000—3500, igásló I-a darabja

8—10 ezer, II-a 3—7000, kocsiló darabja 10—13 ezer lej.

BANATI GABONAPIAC. A buza irányzata barátságos, megfelelő kínálat hiányában azonban az üzleti forgalom gyenge. A piaci árak a következők: buza 76 kilós 490, 77 kilós 500, 78 kilós 505, tengeri 260, zab 450, takarmányárpa 400, sörárpa 450, korpa 330, tökmag 680, napraforgómag 440, muharmag 380, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 880, nagymalmi liszt 880 lej métermázsánként. Lóheremag 18, lucernamag 40 lej kilogrammonként.

**GAZDASÁGI HELYZETJELENTÉS SOMES ME-
GYÉBŐL.** A tavaszi munkák még csak elvéve kezdődtek meg. — verőfényes helyeken tavaszbuzákat, zabot és árpát vetettek. — Őszi buza a hideg miatt rosszul telelt. Szőlőtermés gyengének ígérkezik. Gyümölcsstermés jó reménységgel indul Belső kertekben már a korai veteményeket és melegágyakat bevetették. Hetivásár alkalmával nagyon sok gyümölcsfa oltványt adtak el a különböző faiskolák.

Védekezés a szárazság ellen. A mezőgazdasági kutatóintézet a szárazság elleni védekezésre a gazdáknak a következőket ajánlja: 1. Jól meg kell boronálni azokat az őszi és tavaszi szántásokat, amelyekben még nem vetettek. Ilyen úton biztosítani lehet a talaj nedvességét. 2. Ott, ahol sem ősszel, sem tavasszal nem szántottak, meg kell szántani és boronálni a földet. 3. Azokon a helyeken, ahol kukorica, répa, bab és más magvak elvetésénél nagy lesz a szárazság, a gazdák előbb használják a talajporhanyítót és csak azután boronáljanak.

APRILIS 25-ÉN TARTJA ÉVI KÖZGYŰLESET AZ EGE. Az ardeai Gazdasági Egyetel április 25-én tartja évi rendes közgyűlését, amely iránt már is nagy az érdeklődés. A közgyűlést az egyesület Andrei Muresan uca 10. szám alatti székházában fogják megtartani.

SZÍNHÁZ

JULIA

— A világsikert aratott Abrahám nagyoperett bemutatója —

Talán a Szibill óta nem volt operettnek olyan áttűtő sikere, mint a Juliának. Páris, London, Berlin s az operett őshazája, Bécs sem látott még az utolsó tíz évben olyan tökéletes látványos operettet, mint a Julia.

A Julia szövegét Földes Imre, sok-sok nagy-sikerű dráma és vígjáték szerzője, az ötletes és mesterien verselő Harmath Imre társaságában írta. Ez a szöveg még zene nélkül is megállná a helyét,

annyira érdekes, újszerű, hatásos jelenetekben bővelkedő.

A zeneszerző, Abrahám Pál pedig bizonyosságot tett arról, hogy nálánál külön operettmuzsikát senki sem tud ma komponálni. A Julia minden egyes zeneszáma valódi gyöngy.

Ezt a zenét évek múlva is játszani fogják, annyira fülbemászó és mégis eredeti.

Abrahám Pál úgy nyilatkozott, hogy élete főműve a Julia.

Színházunk természetesen mindent elkövet, hogy ezt a világsikert aratott operettet méltóan, nagyszabású előadásban hozza ki. Gróf Jászló rendezése

ezer új színt, ötletet és meglepő hatást hoz. Solymosán Magda még sosem játszott és énekelt olyan igazi primadonna-szerepet, mint a Julia.

Ezt a márkát
kell kérnünk, hogy megkapjuk
az igazi és egyetlent.

**MAGNESIA
S. PELLEGRINO**

Urmóssy Magda ezuttal táncos szubrett-szerepet játszik. Sándor Stefi pedig egy német nevelőnő ellenállhatatlanul mulatságos szerepében jutott ragyogó feladathoz. Jenci János és Homm Pál alakítják a két vetélkedő, szerelmes bonvivánt. Tompa Sándor az őrmester alakjában hatalmas, roppant jóízű buffó szerephez jutott. Fülöp Sándor táncoskomikus szerepe csupa vidámság és bohó ötlet. Csóka, Réthely, Porti Mimi, Wojticzki Elvira, Csengeri Aladár stb. stb. is fellépnek a Juliában.

Külön fejezetet érdemelnek a táncok, amelyeket Topán Lulu, Gerő Boreca, Pintér Jenő és a szolisták táncolnak, továbbá a ballettkar gazdag mutatványai. Mindezeket Sándor Andor tanította be. A zenekart Schreiber Alajos vezényli. Semmi kétség, a Julia nálunk is az operett-szezon legnagyobb szenzációja lesz.

MAGYAR SZINTARSULAT MÜSORA:

Csütörtök 9: Smá Jiszroél. (Ossy Dimoff, a Szomorúságának énekese szerzőjének híres színműve. A Habima színház bucsufellépése.)

Péntek fél 9: Julia. (Nagy látványos operett 3 felvonásban, 9 képben. Írták Földes Imre és Harmath Imre. Zenéjét szerezte Abrahám Pál. Az utolsó évtized legnagyobb operett-sikere, páratlan gazdag kiállításban. Rendező: Gróf Jászló. Főszereplők: Solymosán Magda, Urmóssy Magda, Sándor, Stefi, Jency János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Homm Pál stb. stb. Rengeteg új 'incszám, balett, két cigányzenekar stb. Vezényel: Schreiber Alajos. Premier bérlet 35. sz.)

Szombat d. u. 5: Julia. (Másodszor. Rendes helyárakkal.)

Szombat este fél 10: Az Alhambra bucaresti revütársulat előadása.

Vasárnap d. u. 3: Marika hadnagya. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Hány János. (Nyolcadszor.)

Vasárnap este 9: Julia. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Julia. (Negyedszer. Rendes bérlet 35. sz.)

Kedden és egész héten: Julia.

A CLUJI ROMÁN OPERA MÜSORA

Péntek, április 1: Hugenották.

Szombat, április 2: (Iskolai matiné) Hoffmann meséi.

Vasárnap, április 3: (matiné) Parasztecsület és Bajzok.

Apróhirdetések

Szavanként..... 2— lej
Legkisebb apróhirdetés ára..... 20 lej

Nagyobb mennyiség lekötésénél árendegmény!
Jellegű levelekre, megkeresésekre csak választékos befűldése esetén válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk

Állást keresők részére:
Szavanként..... 1— lej
Legkisebb hird. 10 lej

Adás-vétel

KERESÉK Clujon erdőhöz közel 1/2—1 hold földet, esetleg lakással megvételre alkalmast méhészetnek. Cím a kiadóban.

TAVASZI KESZTYÜKET I. minőségű bőrből, méret szerint is készült. Terkál utóda: Soós S. kesztyűs, Str. Iuliu Maniu 6. Javit. fest. tisztít. K 128

ELADÓ villa, Toplița Bányá-fürdőben. Cím a kiadóban.

HAZHELY eladó 1008 m², Strada Iosif Hodos 11., értekezni Strada Artelor 6.

EBEDLÖBERENDEZÉS modern, eladó. Berkovics műasztalos. Eminescu 2.

Állást keres

SZAKKÉPZETT vas-kereskedő, ki a fűszer szakmában is teljesen jártas, keres május 1-re

alkalmazást. Megkeresést „önállóan cselekvőképessé” jellegre e lap kiadójába kérek.

Levelezés

HÖLGYEK FIGYELMEBE! Mint első villanyondoláló bevezetője, leggarantáltabb úgy villany, mint villany nélküli ondolásban, valamint művészies hajfestésben az INOVACIN 18 árnyalatban. Kapnató kizárólag

Mussa-cégnél, Piața Unirii 23. K 53

Alkalmazás

KERESÉK gazdaságom részére több évi gyakorlattal bíró önálló gazdatisztet. Ajánlatok Nagy Dénes földbirtokos címre küldendők.

FÜRESZGYÁRI felstabil, alacsony-magas nyomású vizsgával gépész és egy mozdonyvezető iparvasúthoz kerestetik. Válaszokat „Állandó” jellegre. — 187

MIERT HIRDESSZEN A KELETI ÚJSÁGBAN

MIERT ezt a lapot

az ország egész vevőképes közönsége olvassa!

LEGUJABB TÁVIRATI RÁDIO-TELEFON-

Mussolini: „A támadás gyakran a legjobb védelem!”

Olaszország háborús készültségéről, nyolc, sőt kilencmillió mozgósítható katonájáról, a győzelmes abesszin háború értékes tapasztalatairól beszélt a Duce

(RÓMA, március 30.) Az olasz szenátusban Mussolini olasz miniszterelnök elmondta szerdán délután nagy beszédét. Először a hadseregről emlékezett meg. A hadseregtől főleg a szárazföldi védelem feladatát várja az olasz nép. Megjegyzem, mondotta, hogy a védelem szót nem korlátozó értelemben használom, mert gyakran a legjobb védelem a támadás. A természet jelentős természetes határokat adott Olaszország biztonságának megvédésére. Ezek között az Istentől adott, évezredek által kijelölt óriási erődítmények között fejlődik az olasz nép, amely Oroszországot leszámítva számbelileg a harmadik egész Európában és egyike a világ legegységesebb népeinek. Olaszország lakossága a múlt nap-tári év folyamán meghaladta a negyvennégy milliót és tíz éven belül az anyaország területén eléri az ötvenmilliót. A huszonegy-ötvenötös korosztályok mozgósításával Olaszország nyolcemillió embert tud mozgósítani, ha pedig a tizenöle-tizenkilenc-husz korosztályokat is hozzászámítja, katonáinak száma kilencmillióra emelkedik. Mind erkölcsi, mind pedig anyagi szempontból rendkívüli mértékben megerősíti Olaszországot az a körülmény,

hogy egy tényleges és győzelmesen kivívott háború tapasztalatai állnak a háta mögött. Elgondolásunk az, hogy minden hadviselő férfi bevonása esetén több támadó jellegű hadsereget is alkothatunk.

„A kormányfő kezében egyesül a háború irányítása!”

Mussolini ezután a legnagyobb dicsőréssel emlékezett meg az olasz tisztikar és altisztek fizikai és erkölcsi felkészültségéről és áldozatkészségéről, majd a *hadsereg technikai kérdéseit tárgyalta*. Megemlékezett a hadianyag-gyártás ellenőrzésével megbízott kormány-szervek működéséről. Ezek ellenőrzése alatt 876 üzem működik, 580.000 katonai fegyverem alatt álló munkással. A hadiszervezés több fontos kérdését is érintette. Hangsúlyozta, hogy Olaszországban az egységes hadvezetés kérdése meg van oldva. A háború politikai és harcászati vezetése a kormányfő kezében összpontosul, a gyakorlati kivétel a nagyvezérkar főnökének feladata és így a fasiszta Olaszországot nem fenyegeti az a veszély, hogy a katonai és politikai vezetés megosztottságából viták támadnak.

Mikor a kommunista szenátor állott fel szólásra a prágai parlamentben, a németek, magyarok és szlovákok elhagyták az üléstermet

Cseh nyelvű szavazócédulával vesznek részt a népszavazáson az ausztriai csehek — A csehszlovákiai magyar pártok kiáltványt adtak ki

(Prága, március 30.) A prágai szenátus szerdai ülésén Stefanek agrárpárti szenátor válaszolt a kormányt támogató pártok nevében a kisebbségeknek a keddi képviselőházi ülésen elhangzott, az önkormányzatot kívánó nyilatkozataira. Stefanek után egy kommunista szenátor szólalt fel, amire a szudéta-németek elhagyták az üléstermet és példájukat követették a magyar és az autonomista szlovákok is.

A „Venkov”, a csehszlovákiai agrárpárt lapja azt írja, hogy Bécsben Búreckel közölte a cseh kisebbség képviselőivel, hogy a cseh nemzetiségű állampolgárok függetlenül vesznek részt a népszavazáson cseh nyelvű szavazó cédulákkal és szavazataikat külön fogják összeszámolni. Bécsben és környékén mintegy százezer csehszlovák él.

A magyar pártok közös kiáltványa

(Prága, március 30.) Az egyesült országos keresztény szociális és magyar nemzeti párt

csehszlovák nemzetgyűlési képviselői és szenátorai kiáltványt intéztek a csehszlovákiai magyarsághoz. A kiáltvány kifejti, hogy a sorsdöntő napokban acélos akarattal és együttes fellépéssel kell kivívni a csehszlovákiai magyarság teljes jogait. A történelmi idők parancsszáva minden kisebbségi nemzet teljes egységben lép fel. Ezt a feladatot vállalta a magyar mozgalom is, amikor a csehszlovákiai két magyar párt egyesülését hajtotta végre két évvel ezelőtt. Felhívják a magyar társadalmi osztályokat és azokat, akik eddig nem vettek részt a mozgalomban, hogy csatlakozzanak az egységes magyar megnyilatkozáshoz. Senki se lehet semleges. A csehszlovák köztársaság nemzeti egységes arevonásban tömörülnek s mindegyik megteremti a maga nemzeti egységét. A kiáltvány így fejeződik be: „Egy Isten, egy sors, egy cél, egy akarat!” A kiáltványt az összes magyarpárti szenátorok és képviselők aláírták.

Ellentámadásba mentek át a köztársaságiak Kataloniában és Teruelről délre

A terueli, nyilván tehermentesítő célokat szolgáló offenzíva sikerrel járt — Franco tábornok vette át az aragoniai csapatok főparancsnokságát

(Saragossa, március 30.) Franco tábornok átvette az aragoniai csapatok főparancsnokságát. Az egész harevonalon heves harcok folynak. A köztársaságiak erős ellentámadásokat indítottak a nemzetiek előnyomulásának megakadályozására.

A Havas távirati ügynökség madridi jelentése szerint, a spanyol köztársasági csapatok Teruelről délnyugatra, Albarracín irányában rendkívül hegyes vidéken nagy támadásba kezdtek. A köztársaságiak egyszerre indították meg táma-

dásukat a hegység gerincéről kiindulva, észak felé a Queneas völgye és nyugatra Teruente és Massego irányában. A csapatok gyorsan nyomulnak előre és a nemzetiek ellenállását rövid, de rendkívül heves harcokkal legyőzték. Ez a köztársasági támadás adja magyarázatát annak a csapatösszevonásnak, amelyet az utóbbi időben ezen a környéken megfigyeltek.

(Saragossa, március 30.) A nemzeti csapatok légvonalban negyvenöt kilométerre állanak Tor-

tozától. Aranda tábornok serege ugyancsak negyvenöt kilométerre van Vinanós kikötőtől. A köztársasági csapatok kétségbeesett ellenállást fejtenek ki. A nemzetiek repülőgépei kedden éjjel és szerdán délelőtt megszakítás nélkül bombázták Portbou kikötőjét.

Attlee őrnagy bizalmatlansági indítványt jegyzett be az alsóházban

Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány minden befolyását a lecsillapítás érdekében fogja felhasználni

(London, március 30.) Az angol alsóházban Proctor őrnagy azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz, hogy tekintettel az európai megnyugvást célzó politikájára, megfontolás tárgyává teszi-e a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzetét? Butler külügyi államtitkár így válaszolt: Az angol kormányt érdeklik mindazok a kérdések, amelyek a kisebbségeknek azokból a szerződésekből származó jogait érintik, amelyekhez az angol kormány is hozzájárult. Nabane képviselő kérdésére Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány minden befolyását a lecsillapítás érdekében fogja érvényesíteni akár a Népszövetség keretében, akár közvetlen diplomáciai erőfeszítés útján.

A munkáspárti ellenzék megbízásából Attlee őrnagy szerdán a következő bizalmatlansági indítványt jegyezte elő:

— Miután az angol kormány külpolitikája nem vehet gátat a háború felé sodródás veszedelemes irányzatának és nem egyeztethető össze a választásokon adott ígéretekkel, mondja ki a Ház, hogy ezt a kérdést haladéktalanul az ország választóinak ítélete alá kell bocsátani. Az indítványt Greenwood, az ellenzék helyettes vezére fogja a jövő héten az alsóházban megindokolni.

Kilencezer munkás megszállott egy nagy francia molorgyárat

(Páris, március 30.) A Gnome et Rhone motorgyár igazgatóságának jelentése szerint a fém munkások szindikátusa elrendelte a gennevilliersi üzemek munkásainak, hogy lépjenek sztrájkba és szállják meg az üzemet. A szindikátusi rendelkezések értelmében Kilencezer munkás hagyta abba a munkát és szállotta meg a gyártelepet.

Gyűjtőtáborba szállították Habsburg József Ferdinánd főherceget

(Berlin, március 30.) Német jelentés szerint, Habsburg József Ferdinánd főherceget, akit nemrégiben Ausztriában a nemzeti-szocializmus kicsúfolásáért letartóztattak, gyűjtőtáborba szállították.

A garmispartenkircheni polgármester rendeletet adott a város és a környék hatóságainak, hogy a város és a községek bejáratainál táblákat tegyenek ki és ezen tüntessék fel, hogy a zsidók jelenléte nem kívánatos. Azoknak a kereskedőknek, akik nem vesznek részt a zsidók elleni harcban, nem adnak semmiféle hatósági megrendelést.

Bécsi jelentés szerint, Vaugoin tábornok, volt hadügyminiszter, aki most tért vissza Olaszországból, letartóztatták. Reithel, Alsóausztria volt kormányzója öngyilkosságot követett el.

Tovább építik a cseh erődöket

(Páris, március 30.) Az „Oeuvre” című lap szerint a cseh kormány igyekszik gyorsan befejezni az osztrák-cseh határ mentén lévő erődök kiépítését. Ezek az erődök június végére elkészülnek.

LEGUJABB SPORTHIREK

A ROMÁN AMATŐR ÖKÖLVIVÓ VÁLOGATOTT franciaországi portyáján Bayonneben 9:5 arányban győzött a városi válogatott ellen. Indru, Gilicze, Jelezneac és Dávid győztek, Gáspár eldöntetlenül mérkőzött.

KAIRÓBAN a nemzetközi teniszbajnokság döntőjében a cseh Menzel 6:4, 6:2 arányban győzött Puncsecs jugoszláv ellen.